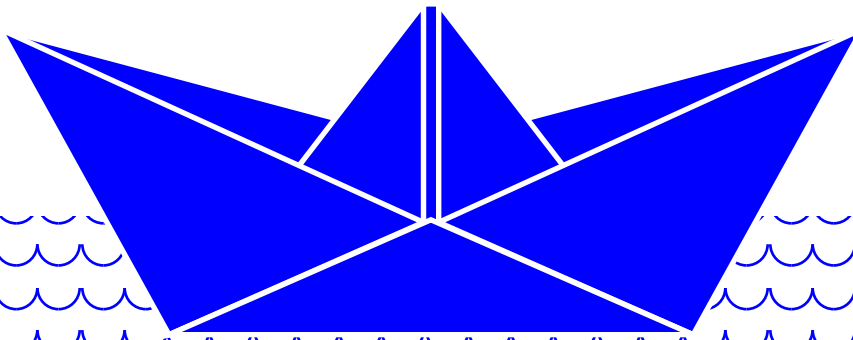

νεογράφημα

Όταν γράφουν τα νιάτα

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ

- Αλέξης Αλεξίου
- Ελένη Κόντα
- Γεωργία Στεφανίδου
- Βασίλης Ι. Τεμπερεκίδης

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

- Νατάσα Αγραφιώτη (B1)
- Στρατής Αηδονίδης (B1)
- Άννα Αλεξίου (B1)
- Γιώργος Αντωνίου (A1)
- Απόστολος Βεκόπουλος (Γ1)
- Νίκος Βερβερίδης (A1)
- Αγάπη Βλάχου (B1)
- Μαριάννα Γρατσία (A1)
- Ελένη Διλσίζογλου (B1)
- Κρίστα Ιεροπούλου (B1)
- Κατερίνα Καλλιστρίδου (A1)
- Νάσια Κανταλάφτ (B1)
- Στελίνα Μπουζοπούλου (B2)
- Στεφανί Πετρίδου (B3)
- Βίβιαν Πράττου (B3)
- Ειρήνη Σαββίδου (B3)

ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

- Αποστολία Δεμερτζή
- Θοδωρής Σπανός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

EDITORIAL --- σ.1

ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ ---

- Στον απόηχο του 6ου Παναρσακειακού Συνεδρίου, Στρατής Αηδονίδης, Κατερίνα Καλλιστρίδου σ.2
- Ο παιδαγωγός κώρος: η συμβολή της σχολικής αρχιτεκτονικής στη διάπλαση του εαυτού και της σχέσης με τον άλλο σ.3
- Ένα δένδρο μιλάει με τον Θεό: η σχέση Οικολογίας και Θεολογίας σ.4
- Ενσωμάτωση των μειονοτήτων στα εθνικά σχολεία: η ευρωπαϊκή εμπειρία σ.5
- «Να μη χαθεί μια ακόμη γενιά...» Ρομά και δικαίωμα στην εκπαίδευση: όταν το σχολείο είναι η μόνη ελπίδα σ.6
- «Υπάρχει κάτι να δεις, στάσου για λίγο!» (Kara Walker): Η τέχνη μιλάει για τα ανθρώπινα δικαιώματα σ.7
- Malala Yousafzai: "Let us pick up our books and our pens, they are the most powerful weapons" σ.8
- Μαζικά Ανοικτά Διαδίκτυα Μαθήματα (ΜΟΟC). Μελέτη περίπτωσης: Mathesis σ.9
- Το δικαίωμα στην κινητικότητα των νέων: "Imagine... And the world will be as one" σ.10
- Ένα διαδικτυακό ταξίδι στην Ίμβρο σ.11

ΕΦΗΒΙΚΕΣ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΕΣ ---

- Ουτοπία, Στεφανί Πετρίδου σ.12
- «Βαριέμαι...βαριέμαι...», Μαριάννα Γρατσία σ.13
- Φόβος, Βίβιαν Πράττου σ.14
- Αλήθεια, Βίβιαν Πράττου σ.15

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΕΡΓΕΙΕΣ ---

- Η μέτρηση του χρόνου, Νίκος Βερβερίδης σ.16

ΜΙΚΡΟΓΡΑΦΗΜΑ ---

- Αποχαιρετώντας το Δημοτικό... Καλωσορίζοντας το Γυμνάσιο! σ.17

ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΗΜΑ ---

- Σωκράτης Καραουλάνης: «Άνθρωποι, όπως όλοι μας, οι ψυχικά ασθενείς», Συνέντευξη με τις: Νατάσα Αγραφιώτη, Άννα Αλεξίου, Αγάπη Βλάχου, Ελένη Διλιτζογλου, Κρίστα Ιεροπούλου, Νάσια Κανταλάφι (Β1) και Στεφανί Πετρίδου (Β3) σ.18

ΒΙΒΛΙΟ ---

- «Ἐυπόλυτοι Ἴηρες» της Αλεξάνδρας Μπισιάλη, Ειρήνη Σαββίδου σ.21
- «Το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ», Μαριάννα Γρατσία σ.22

ΠΡΩΤΟΛΕΙΑ ---

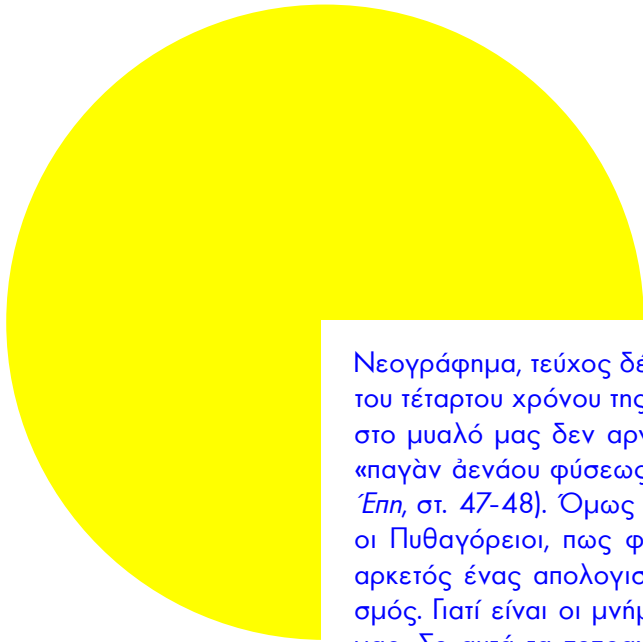
- Σενάριο Καραγκιόζη: Ο Καραγκιόζης στο Βόις (Voice)!, Στελίνα Μπουζοπούλου σ.23

ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΜΠΝΕΥΣΕΙΣ ---

- Η Α.Ε.Κ. κατακτά το ευρωπαϊκό τρόπαιο, Γιώργος Αντωνίου σ.25

ΝΕΟΓΡΑΦΗΜΑ ---

- A Tear for Freedom, Stefanie Petridou σ.26
- Nostalgia, Apostolos Vekopoulos σ.27

Η άνθιση των δικαιωμάτων και οι καρποί της

Νεογράφημα, τεύχος δέκατο τέταρτο: τέταρτο τεύχος, για τη φετινή χρονιά, του τέταρτου χρόνου της ζωής του. Καθώς όλα γυροφέρνουν στην τετράδα, στο μυαλό μας δεν αργεί να έρθει και η πυθαγόρεια «τετρακτύς»: αυτή η «παγὰν ἀενάου φύσεως», αυτή που είναι η πηγή της αέναης φύσης (*Χρυσά Έπη*, στ. 47-48). Όμως είμαστε μικροί ακόμα για να υποστηρίξουμε, όπως οι Πυθαγόρειοι, πως φτάσαμε στην απόκτηση της σοφίας! Σε μας είναι αρκετός ένας απολογισμός, για να γεννηθεί μέσα από αυτόν ο σχεδιασμός. Γιατί είναι οι μνήμες που γεννοβολούν τα όνειρα και την προοπτική μας. Σε αυτά τα πεπραγμένα, αυτά που κτίσαμε και έπλασαν ό,τι είμαστε μέχρι τώρα, σε αυτά θα στηριχθεί και ο μελλοντικός μας εαυτός.

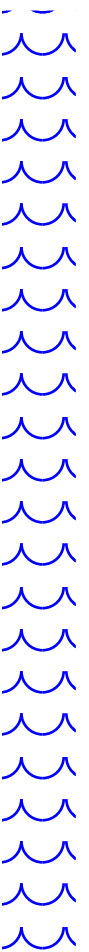
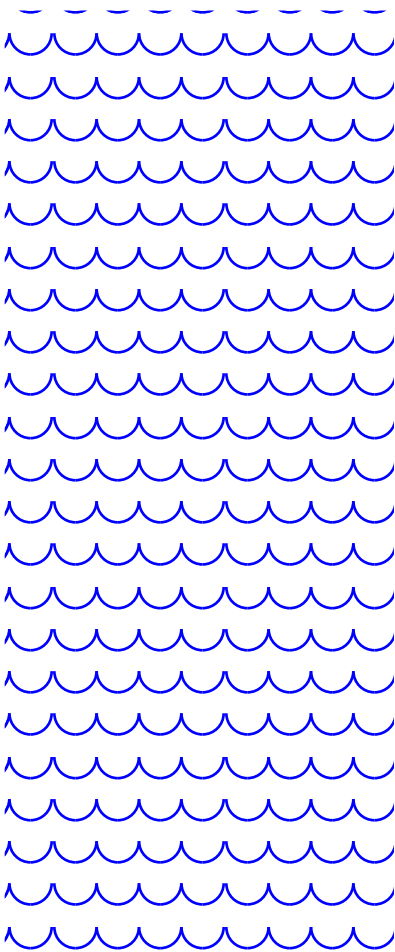
Γι' αυτό και αφιερώνουμε σε αυτό το τεύχος τόσο χώρο στην εμπειρία μας από το 6ο Παναρσακειακό Μαθητικό Συνέδριο. Ήταν ένα γεγονός που μας έκανε πιο ώριμους και συνειδητοποιημένους ανθρώπους, πιο ευαίσθητους και ενεργούς συνανθρώπους. Εμπλούτισε τις γνώσεις μας για την κοινωνία και τον Άνθρωπο, σφυρηλάτησε την τόλμη του δημόσιου λόγου μας, όξυνε την κριτική προσέγγισή μας μέσα από τις αυθόρμητες ερωτήσεις μας, καλλιέργησε τον διάλογο με την καθοδήγηση των εμπειρών προέδρων. Και κάτι ακόμη, εμφανές στο παρόν τεύχος: γέννησε σχέσεις, σκέψεις και κείμενα με προοπτική. Απέκτησε, δηλαδή, μια ουσιαστική συνέχεια στο μυαλό, στην καρδιά και τη ζωή όλων των μαθητών-συνεδρών.

Με την παρουσίαση των περιλήψεων, επιλεγμένων εντυπώσεων από τους μαθητές και χαρακτηριστικών φωτογραφιών, ξαναζωντανεύουμε στιγμές από την παρουσία μας σε αυτές τις δύο, τόσο ξεχωριστές, συνεδριακές μέρες (19 και 20 Απριλίου 2018). Η έναρξη της σύνδεσής μας με το Ελληνικό Σχολείο Ίμβρου σε εκείνες τις μέρες μπορεί να ανιχνευθεί. Μια σύνδεση που ελπίζουμε να αποδώσει πλούσιους καρπούς στο μέλλον. Το κείμενο «*Ουτοπία*» αλλά και οι παρουσιάσεις για βιβλία «*Το Ημερολόγιο της Άννας Φρανκ*» και «*Οι Ξυπόλητοι Ήρωες*», επίσης συνδέονται άμεσα με τα ανθρώπινα δικαιώματα, την εφαρμογή αλλά και τις επώδυνες παραβιάσεις τους.

Όμως, το καλοκαίρι βρίσκεται προ των πυλών. Το τεύχος μας είναι έτοιμο να σας κρατήσει συντροφιά τους θερινούς μήνες της ανάπαυλας και της αμεριμνησίας με κείμενα γόνιμης ψυχαγωγίας (όπως το «*Σενάριο Καραγκιόζη*») αλλά και πιο απαιτητικού προβληματισμού (όπως η συνέντευξη «*Άνθρωποι, όπως όλοι μας, οι ψυχικά ασθενείς*» με τον... «παλαιό τῶν ἡμερῶν», Σωκράτη Καραουλάνη, ή οι «*Εφηβικές Ευαισθησίες*»).

Και βέβαια, ανυπομονούμε να συναντηθούμε και πάλι στις φιλόξενες στήλες μας το προσεχές φθινόπωρο με το δέκατο πέμπτο τεύχος. Σας ευχόμαστε ένα γλυκό καλοκαίρι!

Νεογράφημα

του Στρατή Αηδονίδη (B1)
και της Κατερίνας Καλλιστρίδου (A1)

Όπως είχαμε προαναγγείλει στο προηγούμενο φύλλο του Νεογραφήματος («Στον δρόμο προς το 6^ο Παναρσακειακό Συνέδριο»), στο παρόν φύλλο δημοσιεύουμε εκτενές αφιέρωμα στο 6^ο Παναρσακειακό Συνέδριο με θέμα: «Σε έναν κόσμο που αλλάζει: το δικαίωμα στην εκπαίδευση και η εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα», που πραγματοποιήθηκε στα Αρσάκεια-Τοσίτσεια Σχολεία της Εκάλης στις 19 και 20 Απριλίου 2018. Το Αρσάκειο Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης συμμετείχε με τη μεγαλύτερη αποστολή: κοντά στους εκατό μαθητές του έλαβαν μέρος σε οκτώ εισηγήσεις και μουσικά δρώμενα (δύο από τα οποία ήταν κοινά με το Αρσάκειο Λύκειο Θεσσαλονίκης). Στις επόμενες σελίδες θα έχετε τη δυνατότητα να διαβάσετε τις περιλήψεις των εργασιών μας και εντυπώσεις από μαθητές και μαθήτριες που εκπόνησαν και παρουσίασαν τις εργασίες.

Ο Στρατής Αηδονίδης παρακολούθησε το συνέδριο ως παρατηρητής και καταγράφει τις εντυπώσεις του, κρατώντας για το τέλος μια πρόταση-έκπληξη:

«Το θέμα του συνεδρίου ήταν πολύ ενδιαφέρον. Οι εισηγήσεις είχαν, η καθεμιά, τον δικό τους χαρακτήρα: άλλες ήταν πιο μεγάλες και απαιτητικές και άλλες ήταν απλές και εύκολες. Ένα από τα θετικά στοιχεία του συνεδρίου ήταν ότι οι εισηγήσεις είχαν εξαιρετικές παρουσιάσεις. Εγώ, επίσης, ως παρατηρητής, είχα τη δυνατότητα -την οποία οι εισηγητές δεν είχαν- να αλλάζω αίθουσα και να παρακολουθώ τις εισηγήσεις που ήθελα. Οι περισσότερες εισηγήσεις με ενδιέφεραν πολύ. Λίγες ήταν οι πολύ μακρές εισηγήσεις που κούρασαν το κοινό.»

Εκτός από εισηγήσεις, το συνέδριο περιλάμβανε δρώμενα, ρητορικά αγωνίσματα, εργαστήρια, ταινίες μικρού μήκους, εκθέσεις φωτογραφίας και εικαστικού υλικού. Τα δικαιώματα των νέων, η μετανάστευση, η οικολογία, η παγκόσμια ειρήνη, το κυβερνοέγκλημα και τα θεολογικά ζητήματα που απασχολούν τους νέους, ήταν μερικά από τα θέματα που απασχόλησαν τους συνέδρους και τροφοδότησαν με προβληματισμό τους συμμετέχοντες.

Κλείνοντας, θα ήθελα να αναφέρω ότι όλα αυτά που είδα και έζησα ως ελεύθερος ακροατής, με οδηγούν στη συνειδητή επιλογή να βρεθώ στη θέση του εισηγητή. Περιμένω το 7^ο Παναρσακειακό Συνέδριο και μάλιστα ξεκινώντας από τώρα την ενεργό συμμετοχή μου στην προετοιμασία, θα ήθελα να προτείνω το εξής θέμα: «Πείτε το e-ηλεκτρονικά: στην εκπαίδευση, στην επιστήμη, στη ζωή».

Η Κατερίνα Καλλιστρίδου προσθέτει:

«Συμμετείχα για πρώτη φορά σε μαθητικό συνέδριο με θέμα της εργασίας: "Το δικαίωμα στην κινητικότητα των νέων: Imagine... And the world will be as one" (μουσικό δρώμενο). Ξεκινήσαμε να προετοιμαζόμαστε μήνες πριν. Ανυπομονούσα να έρθει η μέρα που θα παρουσιάζαμε τα τραγούδια μας στο Αρσάκειο Σχολείο της Εκάλης. Είχα πολύ άγχος, παρόλο που ήμασταν πολύ καλά εξασκημένοι. Κλείσαμε το συνέδριο με την παρουσία μας και δώσαμε την τελευταία ωραία εντύπωση. Ήταν μια εμπειρία που θα μου μείνει αξέχαστη και που θα ήθελα πολύ να την επαναλάβω του χρόνου, όμως να διαρκέσει περισσότερες μέρες!».

«Ο παιδαγωγός χώρος: η συμβολή της σχολικής αρχιτεκτονικής στη διάπλαση του εαυτού και της σχέσης με τον άλλο»

«Σε έναν κόσμο που αλλάζει», ο σχολικός χώρος αποτελεί μια περίπτωση *ετεροτοπίας* εν εξελίξει, η οποία λειτουργεί με αρχές που συνεχώς μεταβάλλονται. Μέσα σε αυτόν κινείται και δρα μια ειδική ομάδα πληθυσμού (οι μαθήτριες και οι μαθητές) σε «κατάσταση κρίσης» (Φουκώ), ενσωματώνοντας και συσσωρεύοντας ταυτόχρονα διαφορετικές χρονικότητες – με τρόπο, όμως, πάντα επιλεκτικό. Κάτω από αυτό το πρίσμα, γεννιούνται τρία ερωτήματα: α. ποια είναι η σχέση σχολικού χώρου και εκπαιδευτικού συστήματος; β. με ποιο τρόπο το εκπαιδευτικό σύστημα προάγει τα δικαιώματα του παιδιού αλλά και αυριανού πολίτη; γ. πώς εκφράζονται αυτά τα δικαιώματα στον τρόπο με τον οποίο μορφοποιείται ο σχολικός χώρος; Για να καταλήξουμε εντέλει στο κεντρικό ερώτημα: πώς μπορεί ο σχολικός χώρος να λειτουργήσει παιδαγωγικά, διαπλάθοντας τους μαθητές και εμπνέοντάς τους τον σεβασμό για τον εαυτό τους και τον άλλο;

Ο Παναγιώτης Ζαγορίδης παρουσιάζει την εμπειρία του από τη συμμετοχή του: «Εδώ και μερικά χρόνια τα Αρσάκεια Σχολεία διεξάγουν ένα Παναρσακειακό συνέδριο. Σε αυτό το συνέδριο οι ίδιοι οι μαθητές κάνουν τις εισηγήσεις που έχουν ήδη προετοιμάσει με τους υπεύθυνους καθηγητές τους. Όπως τόσα χρόνια έτσι και φέτος έγινε ένα ακόμα συνέδριο στο Αρσάκειο Σχολείο Εκάλης, με τη μόνη διαφορά ότι συμμετείχα και εγώ. Πρέπει να πω ότι στην αρχή δεν ήθελα να συμμετάσχω και ότι η μητέρα μου με πίεσε γνωρίζοντας ότι κάτι τέτοιες ευκαιρίες δεν πρέπει να χάνονται, και είχε απόλυτο δίκαιο. Ήταν μια από τις καλύτερες εμπειρίες μου! Παρά το γεγονός είχα μεγάλο φόβο να ανεβώ στο βήμα και να μιλήσω, η καθηγήτρια μου Δεμερτζή Αποστολία με παρότρυνε να το κάνω και έτσι δεν έχω πλέον αυτήν την φοβία! Εκτός από αυτό, η εισήγησή μας, καθώς και όλες οι υπόλοιπες, ήταν πολύ ενδιαφέρουσες και τα θέματά τους ήταν πολύ επίκαιρα! Μόνο που στη δική μας παρουσίαση το κοινό έκανε έξι ερωτήσεις μόνο σε εμάς, πράγμα που δείχνει ότι πρόσεχαν άρα ότι είχε ενδιαφέρον! Τέλος, παίξαμε γελάσαμε και διασκεδάσαμε με τους συμμαθητές μας!».

Οι μαθητές και μαθήτριες της Α', Β' και Γ' τάξης που εργάστηκαν και παρουσίασαν

την εισήγηση ήταν οι:
Μάριος-Γεώργιος Αντωνίου,
Μάγδα Ασλάνη,
Γεώργιος Βελητσάκης,
Χριστίνα Γαλή,
Παναγιώτης Ζαγορίδης,
Νικόλαος Κουγιανός,
Αικατερίνη Μπεκρή,
Δημοσθένης Ναϊσίδης,
Σταύρος Παπαδόπουλος,
Αριστομένης Σαμαράς,
Κωνσταντίνος-Πατάπιος Σερεμέτας,
Αντωνία Σιδηροπούλου,
Θεόδωρος Τσούρλος και
Άννα-Μαρία Υφαντή

με υπεύθυνους τους καθηγητές:

Αποστολία Δεμερτζή (Αρχιτέκτονα) & Θανάση Νευροκοπλή (Θεολόγο).

«Ένα δένδρο μιλάει με τον Θεό: η σχέση Οικολογίας και Θεολογίας»

Άλλη μια εργασία που παρουσιάστηκε από μαθήτριες και μαθητές του Σχολείου μας στο φετινό όλο Παναρσακειακό Μαθητικό Συνέδριο, είχε να κάνει με τη θέση και ευθύνη του ανθρώπου απέναντι στο περιβάλλον και στον Θεό. Σε έναν κόσμο που ολοένα γίνεται και πιο τεχνοκρατικός, με τον άνθρωπο να στρέφεται προς τον εαυτό του, η φύση μπαίνει στο περιθώριο και όλοι ξεχνούν πως χωρίς αυτή, και συγκεκριμένα χωρίς τα δέντρα, η ανθρωπότητα δεν έχει ούτε μια μέρα ζωής.

Τι είναι αυτό όμως που απομακρύνει τον άνθρωπο όλο και περισσότερο από τη φύση; Ο ρόλος του ανθρώπου είναι του φροντιστή, του προστάτη και όχι του κυρίαρχου και εκμεταλλευτή. Εφαρμόζεται σήμερα αυτός ο ρόλος; Ο άνθρωπος και η κτίση πλάστηκαν από τον Θεό με πρώτο συστατικό την αγάπη. Αγαπά όμως ο άνθρωπος τη φύση και τον συνάνθρωπό του; Γνωρίζει τα όριά του; Ακολουθεί τους νόμους του φυσικού δικαίου ή μόνο διεκδικεί χωρίς να σκέφτεται την υποχρέωση που έχει απέναντι στις επόμενες γενιές;

Η Ειρήνη Τυμpanίδη και η Άννα Τσαλιγοπούλου μοιράζονται μαζί μας τις εντυπώσεις τους:
«Αυτό που θα μου μείνει περισσότερο ήταν το πρωινό που παρουσιάζαμε την εργασία μας. Με τα λευκά μας πουκάμισα και τα καρτελάκια μας, το άγχος, αλλά και τη μεγάλη ικανοποίηση στο τέλος! Είναι μια μέρα που θα θυμάμαι για πάντα!»
«Ένιωσα πολύ δεμένη και ενωμένη με τους συμμαθητές μου. Παρουσιάσαμε μια σχεδόν επιστημονική εργασία σε ένα πολύ σημαντικό συνέδριο και νιώθω πολύ υπερήφανη γι' αυτό. Οι καθηγήτριάς μας μάς βοήθησαν πάρα πολύ και ήταν δίπλα μας κάθε στιγμή.»

Οι μαθητές και μαθήτριες που εργάστηκαν και παρουσίασαν την εισήγηση ήταν οι:

Φωτεινή Βλαχοπούλου,
Αλκμήνη Κουκούτση,
Νικόλαος Κώστα (Β' τάξη),
Νικόλαος Κώστα (Γ' τάξη),
Ηλίας Μανωλόπουλος,
Έκτωρ-Εμμανουήλ Μεντεσίδης,
Στυλιανή Μπουζοπούλου,
Εύα-Μαρίνα Οδυσσεώς,
Ευθαλία Παπαθανασίου,
Βαρβάρα-Αικατερίνη Πατρελάκη,
Ευαγγελία Πράττου,
Νεφέλη Σπυριδωνίδου,
Άννα Τσαλιγοπούλου και
Ειρήνη Τυμpanίδη, με υπεύθυνες καθηγήτριάς τις:
Γεωργία Στεφανίδου (Χημικό) και Ευλαμπία Τσιρέλη (Θεολόγο).

«Ενσωμάτωση των μειονοτήτων στα εθνικά σχολεία: η ευρωπαϊκή εμπειρία»

Η εργασία με τίτλο «Ενσωμάτωση των μειονοτήτων στα εθνικά σχολεία: η ευρωπαϊκή εμπειρία», που παρουσιάστηκε από μαθητές και μαθήτριες της Α΄ τάξης του Σχολείου μας, πραγματεύεται τον ρόλο του κρατικού μηχανισμού στις τρεις ευρωπαϊκές χώρες (Ιρλανδία, Γαλλία, Γερμανία) για την ένταξη των μειονοτήτων και τις σχέσεις αλληλεπίδρασης που αναπτύσσονται στις διαπολιτισμικές σχολικές τάξεις μεταξύ των μαθητών κατά την ενσωμάτωσή τους.

Η Δέσποινα Σιδηροπούλου παρουσιάζει τις εντυπώσεις από τη συμμετοχή της:
«Το Συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα ήταν από τις καλύτερες δραστηριότητες που κάναμε φέτος με το Σχολείο μας. Δουλέψαμε το θέμα της εργασίας μας, το παρουσιάσαμε και ακούσαμε τις παρουσιάσεις των συμμαθητών και των συμμαθητριών μας από άλλα σχολεία. Υπέροχη εμπειρία από την οποία κερδίσαμε πολλές γνώσεις. Επίσης, περάσαμε πολύ ωραία με τους συμμαθητές μας και με τα άλλα παιδιά που γνωρίσαμε εκεί. Ήταν μια εξαιρετική εμπειρία, καθώς ξεφύγαμε από την καθημερινότητα του σχολείου και μάθαμε πράγματα με διαφορετικό τρόπο.»

Συμμετείχαν οι μαθητές της Α΄ τάξης:
Κυριακή Αλεξανδρή,
Ιωάννης-Παναγιώτης Δημόπουλος,
Δήμητρα Καπίδου,
Ελένη Καρατάγλη,
Δέσποινα Κατσιώκαλη,
Χρήστος Κολώνιας,
Βέρα Κουσίδου,
Λάζαρος Λιόλιος,
Βασιλεία Μπακίδου,
Νικόλαος Πατσάλας,
Αναστασία Τσακαλίδου,
Ματίνα Φατεσίδου και
Ειρήνη Φραγκίδου,
με υπεύθυνους καθηγητές τους:
Ευάγγελο Δήμο (Αγγλικών),
Χριστίνα Φόρστερ (Γερμανικών) και
Όλγα Γιώτη (Γαλλικών).

«Να μη χαθεί μια ακόμη γενιά...» Ρομά και δικαίωμα στην εκπαίδευση: όταν το σχολείο είναι η μόνη ελπίδα

Μια ακόμη εργασία που παρουσιάστηκε από μαθήτριες και μαθητές του Σχολείου μας στο φετινό 6ο Παναρσακειακό Μαθητικό Συνέδριο, ασχολήθηκε με την εκπαίδευση των μικρών Ρομά. Οι Ρομά αποτελούν ένα άγνωστο κόσμο για όλους μας -και για την ελληνική πολιτεία- φορτωμένο με προκαταλήψεις και εξοστρακισμένο στο κοινωνικό περιθώριο. Κυριότερη και βαρύτερη προκατάληψη που επικρατεί: οι ίδιοι οι Ρομά, δήθεν, δεν επιθυμούν να ενταχθούν στην κοινωνία, γι' αυτό και αποφεύγουν την εκπαίδευση ως κύρια οδό κοινωνικής ενσωμάτωσης. Ερευνώντας τους νόμους του ελληνικού κράτους και τις εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας, στην εργασία ανιχνεύεται το θεσμικό πλαίσιο που άπτεται της εκπαίδευσης των Ρομά. Λίγα θεωρητικά κείμενα και περισσότερες μαρτυρίες μάς πείθουν πως η πλειονότητα των Ρομά διψά για εκπαίδευση και προσβλέπει σε αυτήν ως τη μόνη ελπίδα -ύψιστη, αλλά παράλληλα και έσχατη- για ένα καλύτερο μέλλον.

Ο Κωνσταντίνος Καραθάνος μάς βάζει στο κλίμα της εργασίας:

«Είμαι πραγματικά εντυπωσιασμένος και ταυτοχρόνως θεωρώ τον εαυτό μου τυχερό, που συμμετείχα στο Συνέδριο. Τόσο ως σύνεδρος, αλλά και ως εισηγητής, εκτιμώ πως ο στόχος του Συνεδρίου να ευαισθητοποιηθούν οι μαθητές σε θέματα που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και το ρόλο που διαδραματίζει η εκπαίδευση, εστέφθη με απόλυτη επιτυχία. Πιστεύω πως η ανάπτυξη της θεματολογίας των εισηγητών του Συνεδρίου, εστιάστηκε με επιτυχία στην προστασία των ήδη αναγνωρισμένων δικαιωμάτων του ανθρώπου και στον τρόπο που η κοινωνία μας προετοιμάζει τους νέους, ώστε να γίνουν ενεργοί και σύγχρονοι πολίτες σ' έναν κόσμο που συνεχώς αλλάζει.

Όσον αφορά την παρουσίαση της ομάδας μου με το θέμα «Να μην χαθεί μια ακόμη γενιά: Ρομά και δικαίωμα στην εκπαίδευση. Όταν το σχολείο είναι η μόνη ελπίδα», απεκόμισα τις καλύτερες εντυπώσεις. Αναπτύχθηκαν επαρκώς όλα τα θέματα που αφορούν τους Ρομά, ξεκινώντας από την περιγραφή αυτής της κοινωνικής ομάδας, τις συνθήκες διαβίωσης, τις οικονομικές τους δυνατότητες αλλά και την αναγκαιότητα να ενταχθούν στην κοινωνία και να γίνουν ενεργοί πολίτες και τις μεθόδους (τεχνικές) που θα ακολουθηθούν σε μια οργανωμένη εκπαίδευση.

Θέλω να συγχαρώ το σχολείο μου και τους καθηγητές μου για τη συμμετοχή μας σ' αυτό το Συνέδριο, αλλά και όλους τους διοργανωτές της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας και τους άλλους συμμετέχοντες φορείς, τόσο για την επιλογή ενός τόσο επίκαιρου και ευαίσθητου θέματος, όσο επίσης και για την άψογη οργάνωση του Συνεδρίου μας.»

Οι μαθητές και μαθήτριες της Β' και Γ' τάξης που εργάστηκαν και παρουσίασαν την εισήγηση ήταν οι: Γεωργία Ακριτοπούλου, Κοραλία Αλμπάνη, Απόστολος Βεκόπουλος, Αγάπη Βλάχου, Ειρήνη Ηλιάδου, Κρίστα Ιεροπούλου, Κωνσταντίνος Καραθάνος, Βασιλική Κολτσάκη, Δημήτριος Κοντογιάννης, Χρήστος Κουδρόγλου, Αλεξάνδρα Ντούλμπεργκ, Νικόλαος Όψιμος, Στεφανία Πετρίδου, Γεώργιος Σαρρής, Δημήτριος Τερζής και Νικήτας Τσιριγκάκης με υπεύθυνους καθηγητές τους φιλόλογους Αλέξανδρο Αλεξίου και Ελένη Κόντα.

«Υπάρχει κάτι να δεις, στάσου για λίγο!» (Kara Walker): Η τέχνη μιλάει για τα ανθρώπινα δικαιώματα»

Άλλη μια εργασία που παρουσιάστηκε από μαθήτριες και μαθητές του Σχολείου μας στο φετινό 6ο Παναρσακειακό Μαθητικό Συνέδριο, είχε να κάνει με την τέχνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η τέχνη δε φιλοδοξεί να αλλάξει τον κόσμο, η τέχνη διατυπώνει ερωτήματα. Συνδυάζει την ομορφιά με τη διαμαρτυρία, την ελευθερία στην έκφραση με τη δυναμική της κοινωνίας, την προσωπική ματιά με την αποτύπωση συλλογικών παθών και αναγκών. Θεμελιώδες μέσα στα άλλα, τα ανθρώπινα δικαιώματα. Μπορεί η τέχνη να μιλήσει για αυτά; Είναι θεμιτός ο περιορισμός στην ελευθερία της έκφρασης; Με τη συγκεκριμένη εισήγηση, οι μαθητές προσπάθησαν να καταδείξουν πώς η τέχνη έρχεται αντιμέτωπη με κάθε απόπειρα αμφισβήτησης, περιστολής ή και καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Θα ανέδειξαν το αυτονόητο δικαίωμά της να κάνει σχόλια, να ασκεί κριτική, να προβληματίζει, να ευαισθητοποιεί αλλά και να διδάσκει.

Ο Βαγγέλης Αυγερίδης θυμάται τις στιγμές του Συνεδρίου:

«Μία μεγάλη αντιπροσωπία μαθητών του σχολείου μου, στις 19 και 20 Απριλίου, ταξιδέψαμε στην Αθήνα για να πάρουμε μέρος στο 6ο Παναρσακειακό Μαθητικό Συνέδριο. Οι εντυπώσεις και οι εικόνες από αυτό το ταξίδι είναι αξέχαστες. Αρχικά, φτάνοντας στα Αρσάκεια της Εκάλης αντικρίσαμε ένα όμορφο και περιποιημένο περιβάλλον. Κατευθυνθήκαμε στο κεντρικό αμφιθέατρο, που ήταν τεράστιο και έμοιαζε με αρχαίο θέατρο, όπου και κηρύχτηκε η έναρξη του Συνεδρίου. Από τη συμμετοχή μου στο Συνέδριο απέκτησα γνώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα και κυρίως την εμπειρία να μιλάς σε ακροατήριο. Ήταν ξεχωριστό το συναίσθημα εκείνης της στιγμής. Εκτός από το άγχος και την αγωνία που ένιωθα, αισθάνθηκα αυτοπεποίθηση και σίγουρα ανακούφιση όταν τελειώσαμε την παρουσίαση της εργασίας μας. Θα θυμάμαι πάντα αυτό το ταξίδι και θα ήθελα να έχω παρόμοιες εμπειρίες και στο μέλλον.»

Οι μαθητές και μαθήτριες της Α', Β', και Γ' τάξης που εργάστηκαν και παρουσίασαν την εισήγηση ήταν οι: Δανάη-Μαρία Αγάθου, Ελένη Γεωργίου, Μαριάννα Γρατσία, Δήμητρα Καπίδου, Χρήστος Κολώνιας, Μαρία Αναστασία Νικολαΐδου, Ευστάθιος Παυλίδης, Κωνσταντίνα Αριάδνη Σπυράκη, Σοφία Χατζηστεφανίδου, Κωνσταντίνος Αβραάμ, Ευάγγελος Αυγερίδης, Νικόλαος Γεωργάκης, Πέτρος Ιωάννου, Ελένη Πατσάλα, Βιολέτα-Γεωργία Σισμανίδου, Γεώργιος Στυλιάδης, Αλέξανδρος Αθανασιάδης, Σοφία Παπαιοκονόμου, Γεώργιος Σπυρίδης, Ουρανία Σπυροπούλου, Ελένη Τούλιου και Αλεξία Τριανταφυλλίδου, με υπεύθυνους τους καθηγητές: Σωσάνα Καρανάσιου (Φιλόλογο), Θεόδωρο Σπανό (Εικαστικό) και Μαρία Φωτίου (Φιλόλογο).

“Let us pick up our books and our pens,
they are the most powerful weapons.”

The purpose of our project at the 6th Panarsakeiako Conference was to raise awareness amongst our fellow students and the wider community about human rights and the role of education in the modern world as pillars of peace and wellbeing in a drastically changing world. Our team tried to investigate first whether and to what extent human rights already recognized by the Universal Declaration of Human Rights are acknowledged and protected in contemporary societies. Doubtless, the issue of human rights involves all aspects of life and, therefore, the struggle for the safeguarding of human rights is multifaceted. The second issue we dealt with is active citizenship at present: how young people like us can be actively engaged in societies of today and tomorrow driven by principles of humanism.

By exploring the unprecedented example of Malala Yousafzai, a passionate activist for women's rights for education, we were certain that we would find answers to both our research questions that are closely interlinked with school and educational values. Through our thorough research we drew the conclusion that education is of vital importance in all respects for a person to prosper but also address life challenges. Education opens up opportunities and prospects in career growth. It provides broad knowledge, develops life skills, cultivates responsible attitudes. It nurtures respect, tolerance, solidarity, cooperation, integrity and may as well act as a preparation stage where students prepare for the difficulties they will have to deal with in the fast-paced modern world. Through this project on Malala we came to realize how crucial the school's role is in raising public awareness on human rights issues. More importantly, we appreciated that the violation of human rights cannot and should not be tolerated for.

Οι μαθήτριες Αλεξάνδρα Κωνσταντίνου και Ιφιγένεια Παναγιωτίδου αποτυπώνουν την εμπειρία τους:

«We were really overwhelmed by our experience at Panarsakeiako Conference. It was something totally different from anything that we have done so far. It was our first opportunity to take part in a project like that and it was well-worth doing it as it exceeded our expectations. During the conference we met new people from other schools of Greece and that was fascinating. Although at times it was kind of tiring attending all these presentations, it was definitely very interesting and exciting for all of us. We had an excellent cooperation while working on Malala's project. We would like to have the opportunity to collaborate with students from other Arsakeia schools, too. We firmly believe that this mingling will be an unforgettable experience.»

Οι μαθητές και μαθήτριες από την Γ' τάξη που εργάστηκαν και παρουσίασαν την εισήγηση ήταν οι: Αλεξάνδρα Κωνσταντίνου, Αναστασία-Αριάδνη Κασακόγια, Ανδρέας Γιαννιώτης, Άννα Τολικά, Βασιλική Μπούσιου, Ελισάβετ-Μαρία Σφήκα, Ιφιγένεια Παναγιωτίδου, Νεφέλη Σκλαβούνου, Ουρανία Σπυροπούλου και Σοφία Παπαιοκονόμου, με τις υπεύθυνες καθηγήτριες Αγγλικών: Αικατερίνη-Κυριακή Κυριακίδου, Βασιλική Κωσταρά, Άννα Οικονόμου και Παναγιώτα Οικονόμου.

Μαζικά Ανοικτά Διαδικτυακά Μαθήματα (ΜΟΟC). Μελέτη περίπτωσης: Mathesis

Μια ακόμη εργασία που παρουσιάστηκε από μαθήτριες και μαθητές του Σχολείου μας στο φετινό 6ο Παναρσακειακό Μαθητικό Συνέδριο, ασχολήθηκε με τα Μαζικά Ελεύθερα / Ανοικτά Διαδικτυακά Μαθήματα (ΜΟΟC). Οι επαναστατικές αλλαγές που έχει επιφέρει τα τελευταία χρόνια το Διαδίκτυο στη ζωή μας, δεν θα μπορούσαν να μην επηρεάσουν και τον χώρο της εκπαίδευσης. Τα Μαζικά Ελεύθερα/Ανοικτά Διαδικτυακά Μαθήματα (ΜΟΟC) διαμορφώνουν μια νέα εκπαιδευτική πραγματικότητα και προσφέρουν, δωρεάν ή με χαμηλό κόστος, εκπαίδευση σε όλους, ανεξαρτήτου ηλικίας, και χωρίς γεωγραφικούς, χρονικούς και κοινωνικοοικονομικούς φραγμούς. Η Ελλάδα, ακολουθώντας τις εξελίξεις που συντελούνται τον 21ο αιώνα στον χώρο της ψηφιακής και διαδικτυακής εκπαίδευσης, έχει τη δική της, υψηλής ποιότητας, πρόταση στον χώρο των ΜΟΟC: το Mathesis των Πανεπιστημιακών Εκδόσεων Κρήτης.

Η Ελευθερία Τσιρανίδου σχολιάζει τη συμμετοχή της:

«Το Παναρσακειακό Συνέδριο ήταν μια πρωτόγνωρη εμπειρία για εμένα. Στην αρχή είχα πολύ αγωνία για την εργασία, την παρουσίασή της αλλά και για όλη τη διαδικασία. Αυτό όμως δεν κράτησε για πολύ. Οι καθηγητές μάς διαβεβαίωσαν ότι το Συνέδριο είχε καθαρά βιωματικό χαρακτήρα. Επιπλέον μας συμβούλευσαν να το απολαύσουμε και να αποκομίσουμε όσες περισσότερες εμπειρίες μπορούμε. Τελικά είχαν δίκιο! Όχι μόνο δεν αγχωθήκαμε αλλά το απολαύσαμε κιόλας! Μάθαμε καινούργια πράγματα, ενώ παράλληλα μας δόθηκε η ευκαιρία να κάνουμε και καινούργιους φίλους. Κλείνοντας, θα ήθελα να πω ότι θα μου μείνει αξέχαστο και θα ήθελα να ξανασυμμετάσχω και τις επόμενες χρονιές.»

Οι μαθητές και μαθήτριες που εργάστηκαν και παρουσίασαν την εισήγηση ήταν οι:
Γεώργιος Δημούδης,
Ευστράτιος Καρούλης,
Ζήσης Κολυμπιώτης,
Αναστάσιος-Φοίβος Κομνηνός,
Μάρκος Κοσμίδης,
Νικήτας Παπαδόπουλος,
Κωνσταντίνος Παυλίδης,
Ελευθερία Τσιρανίδου,
Κωνσταντίνα Χριστοδουλίδου,
Παναγιώτης-Παύλος Σιμκά,
Αγγελική Τρατσέλα,
Χριστίνα-Αλεξάνδρα Τσιφόρη και
Ανδρέας Φατεσίδης
από το Αρσάκειο Γυμνάσιο & Λύκειο Θεσσαλονίκης (Τάξη Γ' & Α'),
με υπεύθυνους καθηγητές τους Φυσικούς:
Νικόλαο Καβαρδίνα,
Βασίλειο Ι. Τεμπερεκίδη και
Κωνσταντίνο Χρυσοβέργη.

Το δικαίωμα στην κινητικότητα των νέων: "Imagine... And the world will be as one"

Άλλη μια εργασία που παρουσιάστηκε από μαθήτριες και μαθητές του Σχολείου μας στο φετινό 6ο Παναρσακειακό Μαθητικό Συνέδριο, ασχολήθηκε με το δικαίωμα των νέων στην κινητικότητα. Η κινητικότητα των νέων προς το εξωτερικό αποτελεί ένα θέμα επίκαιρο και συνδέεται με την εκπαίδευση, τον εθελοντισμό, την εργασία, την έρευνα. Η εισήγηση, πλαισιωμένη από μουσικό δρώμενο ("Imagine" και "On écrit su les murs"), εξέτασε τους τρόπους με τους οποίους το εκπαιδευτικό σύστημα προωθεί την ιδέα του ευρωπαϊού πολίτη και προετοιμάζει τους νέους να ζήσουν σε ένα νέο, πολλές φορές πολυπολιτισμικό, περιβάλλον. Καθώς τα όρια και οι δυνατότητες υλοποίησης των ανθρώπινων δικαιωμάτων (όπως το δικαίωμα στην εργασία και την ελεύθερη μετακίνηση) συνεχώς διευρύνονται, διαπιστώθηκε ότι μέσα από την εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα μπορεί να δοθεί η δυνατότητα στους νέους μας να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους και να συνδιαμορφώσουν ένα νέο κόσμο αρμονικής συνύπαρξης και ουσιαστικής ενότητας, μετατρέποντας τα προβλήματα σε δυνατότητες, τη συνύπαρξη με το διαφορετικό σε ευκαιρία για νέες συνθέσεις.

Η Μυρτώ Δημόκα θυμάται τις στιγμές του συνεδρίου:

«Η επίσκεψή μας στην Αθήνα με αφορμή το Παναρσακειακό Συνέδριο ήταν ενδιαφέρουσα αλλά και ευχάριστη. Οι μαθητές του Σχολείου της Εκάλης ήταν ιδιαίτερα ευδιάθετοι και φιλόξενοι απέναντί μας. Όλες οι ομάδες των μαθητών ήταν πολύ καλά προετοιμασμένες, αλλά εγώ έχω την αίσθηση ότι... η δική μας ήταν η καλύτερη! Αν και περάσαμε δυσκολίες κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας, αλλά και στιγμές με άγχος, το αποτέλεσμα ήταν εκπληκτικό! Με τραγούδι, χορό, χαρά και εμπειρίες αξέχαστες! Μπράβο σε όλη την ομάδα και πολλά πολλά ευχαριστώ στην καθηγήτριά μας κ. Αναστασία Γκίνη που μας καθοδήγησε!».

Οι μαθητές και μαθήτριες από την Α' και Β' τάξη του Γυμνασίου και του Λυκείου που εργάστηκαν και παρουσίασαν την εισήγηση ήταν οι:

Αναστασία Αγραφιώτη, Άννα Αλεξίου, Ελευθερία Γεωργιάδου, Μυρτώ Δημόκα, Νικολέττα Δημόκα, Αναστασία Δούρου, Αικατερίνη Καλλιστρίδου, Αθανασία Κανταλάφ, Αφροδίτη Κασιμάτη, Σμαράγδα Κατσάνου, Χρήστος Κουτσοκώστας, Χριστιάνα Λάκκα, Γεωργία Μπαρκαμπά, Ευαγγελία Μπογιάρη, Μαρία Ναθαναελίδου, Παναγιώτα Νίκου, Ιωάννα Οδυσσεώς, Λίλιαν Παναγιωτοπούλου και Ευριπίδης Σαμαράς, με υπεύθυνους καθηγητές τους: Χρυσάνθη Αλεξάνδρου (Γερμανικής), Αναστασία Γκίνη (Μουσικό), Βασιλική Κωσταρά (Αγγλικής) και Βασίλειο Μυλωνά (Χημικό).

Ένα διαδικτυακό ταξίδι στην Ίμβρο

Ένα από τα πιο πολύτιμα δώρα του πρόσφατου όου Παναρσακειακού Μαθητικού Συνεδρίου ήταν η απρόσμενη γνωριμία μας με τα παιδιά του Ελληνικού Σχολείου της Ίμβρου. Την πρώτη, κιόλας, μέρα του Συνεδρίου μείναμε άναυδοι από τη συγκινητική εισήγηση-παρουσίαση του Ελληνικού Σχολείου Ίμβρου με τίτλο «Αντί να κλαίμε επί των ερειπίων, τα ξαναχτίζουμε». Ο αγώνας και το δικαίωμα της ελληνικής κοινότητας της Ίμβρου στην ύπαρξη, την ταυτότητα και την εκπαίδευση». Η αντιπροσωπεία των μαθητών του (Π. Γεωργίου, Β. Κατάκαλου, Φ. Μήτσας, Σ. Παναγιωτίδης, Π. Φραγκατζής, Φ. Χαραλαμπίδης), με τη φιλόλογο καθηγήτρια Μαρία Χανλίδου και τον διευθυντή του, Ιωακείμ Καμπουρόπουλο, μας ταξίδεψαν στην ιστορία και στις περιπέτειες της ελληνικής κοινότητας του νησιού, αλλά και του Σχολείου του, το οποίο ξαναγεννιέται τα τελευταία χρόνια με τρόπο θαυμαστό μέσα από τα χαλάσματα.

Ξέραμε πως τα Αρσάκεια Σχολεία βρέθηκαν από την πρώτη στιγμή στο πλευρό του Σχολείου, συγκεντρώνοντας ένα σημαντικό ποσό για τη δημιουργία της Βιβλιοθήκης του, αλλά αγνοούσαμε όλες τις άλλες εντυπωσιακές λεπτομέρειες για την πιάνια προσπάθεια της ανασύστασης και λειτουργίας του. Κυρίως, δεν είχαμε γνωρίσει από κοντά τα πρόσωπα που ενσαρκώνουν τον αγώνα και την ελπίδα, τόσο για τους Ίμβριους όσο και για την ελληνική παιδεία και τον πολιτισμό. Στο περιθώριο του Συνεδρίου είχαμε τη χαρά αυτής της προσωπικής γνωριμίας με τους συνομηλικούς μας Ίμβριους, συζητήσαμε, ανταλλάξαμε ηλεκτρονικές διευθύνσεις, τηλέφωνα και υποσχέσεις για συνέχιση της επαφής. Μάλιστα, ο Πρόεδρος της Φ.Ε., καθηγητής Γεώργιος Μπαμπινιώτης, στην ομιλία του με την οποία έκλεισε το Συνέδριο, συνέστησε με ενθουσιασμό την καλλιέργεια σχέσεων με το Σχολείο της Ίμβρου.

Το πρώτο βήμα έγινε την Πέμπτη 24 Μαΐου, όταν και ανταμώσαμε διαδικτυακά με τους Ίμβριους συμμαθητές μας για να συνομιλήσουμε μέσω skype. Την αρχική αμηχανία της διαμεσολαβημένης επικοινωνίας διαδέχτηκε γρήγορα η οικειότητα, τα γέλια, τα πειράγματα. Μας είπαν για την εκδρομή τους στο CERN που θα πραγματοποιούσαν σε λίγες μέρες, για τις γραπτές εξετάσεις που θα ακολουθούσαν, για την αποφοίτηση της 9ης Ιουνίου αλλά και για το πολιτιστικό τους πρόγραμμα στη Βαρκελώνη. Με πολλές ευχές για το καλοκαίρι, ανανεώσαμε την υπόσχεση για μια νέα συνάντηση το φθινόπωρο, με την ελπίδα αυτή να μην περιοριστεί στο διαδίκτυο και να αποκτήσει δημιουργική και ουσιαστική προοπτική.

Ουτοπία

της Στεφανί Πετρίδου (B3)

Αραγε υπάρχει ουτοπία; Και αν ναι, πού βρίσκεται; Μόνο από το νόημα της λέξης (φανταστική χώρα με ιδεώδεις νόμους και δίκαιο κοινωνικό σύστημα) θα μπορούσαμε να δώσουμε μια απλή απάντηση. Όχι δεν υπάρχει, τουλάχιστον στην εποχή που ζούμε. Είναι όμως η σωστή απάντηση;

Στον Μεσαίωνα, δημιουργήθηκε ο θρύλος της πόλης Κοκείν. Η διαδρομή ως την πόλη ήταν πέντε χιλιόμετρα, γεμάτα γλυκίσματα τα οποία έπρεπε να τα καταναλώσεις. Η Κοκείν ήταν ένα μέρος γεμάτο γελαστούς ανθρώπους οι οποίοι απολάμβαναν την ασφάλεια και την ξεγνοιασιά. Τα δέντρα αντί για καρπούς θα είχαν γλυκίσματα, ενώ στον ουρανό θα πετούσαν ψιτές χήνες. Τα ποτάμια θα είχαν κρασί αντί για νερό και όλοι οι άνθρωποι θα χόρευαν και θα γλεντούσαν, απολαμβάνοντας την ισότητα που επικρατούσε μεταξύ τους. Στην ουσία, η Κοκείν έλυne όλα τα προβλήματα που αντιμετώπιζαν εκείνη την εποχή: πολέμους, αρρώστιες, την έλλειψη τροφής και άλλα.

Μέχρι πρόσφατα οι περισσότεροι άνθρωποι ζούσαν κοντά στο όριο της φτώχειας. Η φτώχεια προκαλεί προβλήματα υγείας. Ο υποσιτισμός μειώνει το προσδόκιμο ζωής, ωστόσο έχουμε καταφέρει να τον περιορίσουμε τουλάχιστον κατά το 1/3 από το 1990. Επιπρόσθετα, η πρόοδος της ιατρικής έχει προχωρήσει σε τέτοιο βαθμό, που ο τυφλός μπορεί να δει και οι ανάπηροι μπορούν να περπατούν.

Μια ακόμη σημαντική πρόοδος είναι αυτή που σχετίζεται με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, ένας από τους σημαντικότερους ανθρώπους που ονειρευόταν την ισότητα ανάμεσα στις φυλές, μετά την αποφυλάκισή του εκφώνησε έναν από τους σπουδαιότερους λόγους στην ιστορία και μοιράστηκε το όνειρό του με όλο τον κόσμο: «Είμαι χαρούμενος που βρίσκομαι σήμερα μαζί σας, σε ένα γεγονός που θα παραμείνει στην ιστορία του έθνους μας ως η μεγαλύτερη διαδήλωση για την Ελευθερία. Πριν από έναν αιώνα, ένας σπουδαίος Αμερικανός (ο Αβραάμ Λίνκολν), στη σκιά του οποίου στεκόμαστε εμείς σήμερα, υπέγραψε τη Διακήρυξη της Απελευθέρωσης. Αυτή η ιστορική απόφαση αποτέλεσε ένα φάρο ελπίδας για εκατομμύρια μαύρους σκλάβους, που καίγονταν στις φλόγες της αδικίας. Ήρθε ως ένα χαρμόσυνο ξημέρωμα μετά τη μακριά νύχτα της αιχμαλωσίας τους.».

Σήμερα θα μπορούσε να πει κανείς ότι στις περισσότερες αναπτυγμένες χώρες το όνειρο και το όραμα του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ πραγματοποιείται. Όλοι έχουν δικαίωμα σε μια αξιοπρεπή ζωή, στην ελευθερία και όλοι μπορούν να επικαλεσθούν τα δικαιώματά τους, ενώ όσοι τα καταπατούν, τιμωρούνται. Τα τελευταία χρόνια, επίσης, ένα μεγάλο μέρος της κοινωνίας βρίσκει τον πόλεμο ως κάτι αδιανόητο.

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι η ανθρωπότητα έχει κάνει μεγάλα βήματα και τα «άλυτα» προβλήματα που αντιμετώπιζε παλιότερα δεν είναι αυτά που την απασχολούν περισσότερο. Οι πόλεμοι μειώθηκαν, οι αρρώστιες θεραπεύονται, όλο και περισσότεροι άνθρωποι έχουν έστω και τα αναγκαία για να ζήσουν, ενώ αναγνωρίζονται τα δικαιώματα και η ισότητα των ανθρώπων. Αντικειμενικά, θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα προβλήματα αυτά λύνονται και οι προφητείες επαληθεύονται! Ποιά όμως προβλήματα θα πάρουν τη θέση των προαναφερθέντων; Μπορεί να υπάρξει στο μέλλον μια άλλη αντίστοιχη φανταστική πόλη σαν την Κοκείν, η οποία δεν θα έχει τα μελλοντικά προβλήματα που θα μαστίζουν την ανθρωπότητα;

«Βαριέμαι... Βαριέμαι...»

της Μαριάννας Γρατσία (Α1)

«Βαριέμαι...» Μια συνηθισμένη λέξη στην καθημερινότητα των εφήβων, που τη χρησιμοποιούμε για να περιγράψουμε πώς νιώθουμε, όταν έχουμε τελειώσει όλες τις υποχρεώσεις μας και δεν έχουμε τι να κάνουμε. Οι περισσότεροι βρίσκουν λύσεις για να θεραπευτούν από αυτήν την αρρώστια, τη βαρεμάρα δηλαδή, αλλά οι περισσότερες από αυτές τις λύσεις είναι απόλυτα προσωρινές και έπειτα... ξαναβαριόμαστε. Έτσι όμως είναι η εφηβική βαρεμάρα· επιστρέφει σύντομα πίσω. Γενικότερα η πλειονότητα των εφήβων βαριέται, όταν κάνει πανεύκολες ασκήσεις για το σχολείο, όταν έχει τελειώσει τις υποχρεώσεις της, όταν περιμένει κάποιον ή κάτι έστω και για δέκα λεπτά μέχρι να έρθει, αλλά και για πάρα πολλούς άλλους λόγους. Αν έχεις συνηθίσει, για παράδειγμα, σε μια μονότονη ζωή, αρχίζεις να βαριέσαι με το παραμικρό αμέσως σε ό,τι σχεδόν κι αν κάνεις.

Μια δική μου άποψη για τη βαρεμάρα είναι ότι έρχεται έτσι, απροσδόκητα, χωρίς να την καταλάβεις, κι έπειτα ξαφνικά... βαριέσαι. Και τι κάνεις γι' αυτό; Σε κάθε χώρο, υπάρχουν διαφορετικές απόψεις για την αντιμετώπισή του. Στο σχολείο, για παράδειγμα, την ώρα του μαθήματος, δεν μπορεί να κάνεις τίποτα παρά να συγκεντρωθείς στο μάθημα και να περιμένεις να χτυπήσει το κουδούνι. Υπάρχουν, όμως, και φορές που τα παιδιά βρίσκουν μία αφορμή και προσπαθούν να σπάσουν, για λίγα δευτερόλεπτα, τη συγκέντρωση και την ψυχία. Όταν όμως είναι διάλειμμα, υπάρχουν πολλά πράγματα να κάνεις, ειδικά εάν είσαι σε εξωτερικό χώρο του σχολείου. Στο σπίτι οι έφηβοι, αφού τελειώσουν όλες τις υποχρεώσεις τους, πέφτουν στα ηλεκτρονικά, όπως κινητά, τηλεόραση, video games... Υπάρχουν πολλοί τρόποι να ξεβαρεθείς στο σπίτι. Προσωπικά, προτιμώ να ακούω τραγούδια στο κινητό μου ή στην τηλεόραση, να διαβάζω λογοτεχνικά βιβλία ή να παίζω πιάνο, που έτσι κι αλλιώς, οφείλω να μελετώ, αλλά μου αρέσει κίολας. Με αυτόν τον τρόπο ξεκουράζομαι και περνάω υπέροχα.

Ο φόβος είναι μια κατάσταση. Μια κατάσταση που όλοι έχουμε περάσει. Όλοι την έχουμε βιώσει και σίγουρα προσπαθούμε να την ξεχάσουμε. Όλους μάς έχει αγγίξει ο φόβος και εκείνη την στιγμή καταλάβαμε τι πραγματικά σημαίνει να ζεις. Εκείνη τη στιγμή νομίζεις ότι τα έχεις νιώσει όλα και τότε μέσα από το σκοτάδι αναδύονται όλοι οι παλιοί σου φόβοι.

Έρχονται στην επιφάνεια φόβοι που νομίζεις ότι είναι θαμμένοι στο πιο σκοτεινό μέρος του μυαλού σου. Νομίζεις ότι τους έχεις ξεπεράσει, όμως στην πραγματικότητα είναι εκεί κρυμμένοι καλά και περιμένουν μια ευάλωτη στιγμή για να ξαναβγούν στο φως και να κυριαρχήσουν σε όλα σου τα συναισθήματα. Σε μια στιγμή αδυναμίας, σε μια στιγμή που θα φοβηθείς, όλοι αυτοί οι φόβοι θα έρθουν και δε θα σε αφήσουν να πας μπροστά, θα προσπαθήσουν να σε κρατήσουν πίσω, στο σκοτάδι μακριά από την πραγματικότητα και μακριά από τους ανθρώπους που σε αγαπούν και νοιάζονται για εσένα.

Ο καθένας φοβάται διαφορετικά πράγματα, όμως όλοι έχουμε κάτι κοινό. Φοβόμαστε! Θα ήταν παράλογο να μη φοβόμαστε. Ο κόσμος μας είναι γεμάτος από φόβο, διότι εμείς οι ίδιοι προκαλούμε φόβους για εμάς άλλα και για τους συνανθρώπους μας. Όμως στην πραγματικότητα οι φόβοι είναι αυτοί που μας κάνουν καλύτερους. Μόλις νικάμε ένα φόβο γινόμαστε καλύτεροι, μαθαίνουμε τα όρια μας και τα ξεπερνάμε. Όμως τότε ένας νέος φόβος γεννιέται μέσα από τις στάχτες του προηγούμενου, δριμύτερος και προσπαθεί να σε κυριέψει. Όμως, στηριζόμενος στις δυνάμεις σου, πρέπει να προσπαθήσεις να τον νικήσεις και να καταρρίψεις.

Οι φόβοι υπάρχουν για να μας κάνουν δυνατότερους. Μας βοηθάν και μας δίνουν κίνητρο να συνεχίσουμε να παλεύουμε. Γιατί όλοι μας είμαστε αγωνιστές και, σε έναν κόσμο που οι φόβοι κυριαρχούν, όλοι πρέπει να είμαστε ενωμένοι και να αγωνιζόμαστε. Πρέπει να νικάμε τους φόβους μας και να ζούμε μια ζωή δίχως φόβους. Σε έναν κόσμο που θα μπορέσουμε να ζούμε δίχως φόβους, θα καταφέρουμε να γινόμαστε και οι ίδιοι καλύτεροι, μαζί με ανθρώπους που μας αγαπάνε και που θα μας βοηθάνε σε οτιδήποτε χρειαζόμαστε.

Όλοι φοβόμαστε κάτι. Συνήθως πολλοί φοβούνται τα πράγματα που δεν μπορούν να αλλάξουν. Όμως, στην πραγματικότητα, πρέπει να εστιάσουμε σε αυτά που μπορούμε να αλλάξουμε. Κάποιοι άνθρωποι φοβούνται τον χρόνο, γιατί δεν μπορούν να τον αλλάξουν, να τον επαναφέρουν, να τον διορθώσουν, να ξαναβιώσουν και γερνάνε φοβισμένοι ότι δεν τους μένει πολύς χρόνος και κάπως έτσι χάνουν την ουσία της ζωής. Κάποιοι άλλοι άνθρωποι φοβούνται τον θάνατο. Συλλογιστείτε πως αν τον φοβόμασταν συνέχεια, τότε θα ζούσαμε μια ζωή μίζερη. Η αποστολή μας στον κόσμο είναι να κάνουμε τη ζωή μας καλύτερη, πιο ενδιαφέρουσα και γεμάτη με χαρούμενες στιγμές. Εφόσον φοβόμαστε τον θάνατο, τότε χάνουμε τις στιγμές και ξεχνάμε τον πραγματικό στόχο της ζωής, κυνηγώντας και προφυλάσσοντας τους εαυτούς μας από το βέβαιο τέλος που, ελπίζουμε πως, θα γίνει η νέα μας αρχή.

Όταν κάτι τελειώνει, κάτι καινούργιο ξεκινά, μια νέα ευκαιρία μάς δίνεται. Πρέπει να αρπάξουμε την ευκαιρία και να την κάνουμε ελπίδα. Να την κάνουμε ένα φωτεινό αστέρι, το οποίο θα έχουμε για οδηγό μας τις στιγμές που θα φοβόμαστε. Αν δεν υπήρχε ο φόβος, δεν θα υπήρχαν και οι άσχημες στιγμές. Σκεφτείτε ότι δίχως τις άσχημες στιγμές δεν θα εκτιμούσαμε τις όμορφες εμπειρίες. Χωρίς τη στενοχώρια, χωρίς τους φόβους δε θα μπορούσαμε να καταλάβουμε τι σημαίνει ευτυχία. Για αυτό πρέπει όλοι να θυμόμαστε ότι οι φόβοι υπάρχουν για να τους ξεπερνάμε, για να γινόμαστε καλύτεροι και πιο ευαίσθητοι. Δεν πρέπει να φοβόμαστε τον θάνατο, γιατί μόνο αυτό δεν μπορούμε να αλλάξουμε. Μπορούμε, όμως, να ζήσουμε μια αξέχαστη ζωή.

Αλήθεια

της Βίβλιαν Πράττου (Β3)

Η αλήθεια είναι μια λέξη. Μονάχα μια λέξη, που έχει όμως τόσες πολλές σημασίες. Ο κάθε άνθρωπος την ερμηνεύει διαφορετικά.

Ο κάθε άνθρωπος λέει ότι η αλήθεια είναι αυτό που τον συμφέρει. Ονομάζει αλήθεια αυτό που τον ευνοεί, ανάλογα με την περίπτωση. Όταν αλλάξουν τα δεδομένα, αλλάζει και η αλήθεια. Κανένας δε θέλει να πιστεύει ότι λέει ψέματα ακόμα και αν λέει, για αυτό προσπαθεί να πείσει τους άλλους ότι είναι αθώος, ότι λέει αλήθεια. Όταν ήμουν μικρή, νόμιζα ότι οι ενήλικες μας έλεγαν την αλήθεια. Πίστευα ότι αυτό που μου έλεγαν οι γονείς μου ήταν πάντα αλήθεια. Γρήγορα όμως κατάλαβα ότι η αλήθεια για κάθε άνθρωπο είναι κάτι πολύ διαφορετικό και, σίγουρα, μοναδικό.

Τί μπορεί να είναι η αλήθεια; Άραγε η καθημερινότητα που ζούμε είναι αληθινή; Μα πώς μπορεί η πραγματικότητα να είναι αληθινή, αφού οι άνθρωποι είναι ψεύτικοι! Ο κόσμος μας δεν είναι τίποτα άλλο παρά μια μπάλα. Μια μπάλα καλυμμένη με μαύρο. Το σκοτάδι κυριαρχεί παντού και περιβάλλεται από φόβο και ψέμα. Μέσα σε αυτό το σκοτάδι βγαίνουν λίγες φωτεινές ακτίνες χαράς που διαφέρουν και ξεχωρίζουν από το ψέμα την αλήθεια. Αυτές οι ακτίνες είναι οι άνθρωποι που ελπίζουν, ότι αύριο θα ξυπνήσουν σε έναν κόσμο που η αλήθεια θα κυριαρχεί. Το ψέμα θα πάψει να υπάρχει και η αλήθεια θα βρίσκεται παντού.

Κλείνω τα μάτια μου και αναρωτιέμαι τι κόσμο θα παραδώσουμε στην επόμενη γενιά... Πώς θα τους διδάξουμε τι είναι σωστό και τι αληθινό, εφόσον ούτε εμείς οι ίδιοι γνωρίζουμε... Τι είναι, τελικά, η αλήθεια; Είναι απλά μια λέξη! Τι διαφορά μπορεί να υπάρχει ανάμεσα στην αλήθεια και στο ψέμα! Μα αλήθεια είναι.... Σκέφτομαι κάθε βράδυ, άλλα δεν καταλήγω πουθενά. Ποιος ορίζει την αλήθεια; Ποιος είναι αυτός που θα μου δείξει τον δρόμο μακριά από το ψέμα και κοντά στην αλήθεια; Πάντα όμως καταλήγω μόνο σε μια απάντηση: ο μόνος που θα μου δείξει τι είναι αληθινό και θα με καθοδηγήσει στο σωστό είναι ο ίδιος μου ο εαυτός. Μόνο εγώ μπορώ να αποφασίσω ποιον δρόμο θα επιλέξω, της αλήθειας ή του ψέματος, μόνο εγώ μπορώ να λέγομαι υπεύθυνη για τις αλήθειες που πιστεύω. Μόνο εγώ μπορώ να επιλέξω το σωστό μέσα σε έναν κόσμο γεμάτο με ψέμα.

Ελπίζω όλοι σας να επιλέξετε την αλήθεια από το ψέμα, γιατί στο τέλος πάντα η αλήθεια νικάει.

Η μέτρηση του χρόνου

του Νίκου Βερβερίδη (Α1)

Επιστημονικές
περιέργειες

Ο χρόνος αντιμετωπίζονταν και αντιμετωπίζεται ως πρωταρχική φιλοσοφική έννοια. Η ανάγκη όμως του ανθρώπου να μετρήσει τον χρόνο έγινε για καθαρά πρακτικούς λόγους. Θα έπρεπε να οργανώσει τη ζωή του. Άρα, ο υπολογισμός του χρόνου ήταν και είναι απαραίτητος, τόσο για τον έλεγχο της καθημερινής δραστηριότητας του ανθρώπου όσο και για την κοινωνική του ζωή.

Η μελέτη της περιοδικότητας των ουράνιων αλλά και των γήινων φαινομένων, όπως η εναλλαγή ημέρας-νύκτας, οι φάσεις της Σελήνης, η εναλλαγή των εποχών ήταν οι πρώτες μονάδες μέτρησης του χρόνου. Αργότερα επινοήθηκαν η εβδομάδα, η ώρα, το λεπτό και το δευτερόλεπτο. Στην επιστήμη της Φυσικής μέτρηση χωρίς όργανο μέτρησης δε νοείται. Πρώτα χρησιμοποιήθηκαν τα ηλιακά ρολόγια. Ο χρόνος ρέει άρα θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν και υλικά που ρέουν. Έτσι έγινε η αρχή και κατασκευάστηκαν κλεψύδρες από νερό και άμμο. Το μεγάλο βήμα στη μέτρηση του χρόνου έγινε όταν ο άνθρωπος χρησιμοποίησε μηχανικά συστήματα περιοδικής ή επαναλαμβανόμενης κίνησης π.χ. εκκρεμή και αργότερα ρολόγια που είχαν οδοντωτούς τροχούς και βαρίδια. Η μελέτη της δομής του ατόμου τον 20ο αιώνα οδήγησε τον άνθρωπο στην παρατήρηση περιοδικών φαινομένων στον μικρόκοσμο. Στηριζόμενος στην περιοδικότητα αυτών των φαινομένων, κατασκεύασε μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο ατομικά ρολόγια (ρολόγια καισίου), τα οποία προσφέρουν μέχρι σήμερα την υψηλότερη διαθέσιμη ακρίβεια μέτρησης.

Ο χρόνος μετρήθηκε, αλλά τα κράτη έπρεπε με κάποιο τρόπο να συντονιστούν μεταξύ τους. Η επινόηση του μεσημβρινού του Γκρίνουιτς (Greenwich) θα δώσει τη λύση στο πρόβλημα του συντονισμού τον 19ο αιώνα. Αυτό όμως είναι ένα θέμα που θα μας απασχολήσει άλλη φορά.

Ο χρόνος και η μέτρησή του δε θα μπορούσαν να αφήσουν αδιάφορους τους καλλιτέχνες. Τα ρευστά ρολόγια (ρολόγια που λιώνουν) του Νταλί είναι ίσως ένα από τα πιο γνωστά δείγματα τέχνης με θέμα τον χρόνο. Ο Ισπανός Σαλβαδόρ Νταλί, πιστεύουν σήμερα πολλοί, εμπνεύστηκε το έργο του από την περίφημη Θεωρία της Σχετικότητας του Άλμπερτ Αϊνστάιν.

Έχοντας πάντα κατά νου ότι ο χρόνος είναι χρήμα, θα κλείσω το άρθρο ανανεώνοντας το ραντεβού μας σε επόμενο τεύχος του Νεογραφήματος.

Αποχαιρετώντας το Δημοτικό... Καλωσορίζοντας το Γυμνάσιο!

Μικρο-
γράφημα

«Φέτος διάβαζα πάρα πολύ. Αν ήταν τόσο δύσκολη η ΣΤ' Δημοτικού, πόσο πιο δύσκολο θα είναι το Γυμνάσιο; Θα μπορώ να κάνω τα αστεία που έκανα στο Δημοτικό; Και τι είναι αυτές οι απουσίες που βάζουν στο Γυμνάσιο; Τουλάχιστον μεσολαβεί το καλοκαίρι που δεν θα έχουμε σχολείο και θα κάνουμε εκδρομές...».

Στάθης Κλώνος

«Το Δημοτικό μου άρεσε πολύ και έχω πολλές ωραίες αναμνήσεις με τους φίλους και τις φίλες μου. Θα μου λείψει το Δημοτικό... Χαίρομαι, όμως, γιατί στο Γυμνάσιο θα γνωρίσουμε και καινούργιους φίλους και θα αποκτήσουμε πολλές γνώσεις. Ανυπομονώ να πάω στο Γυμνάσιο!».

Άρτεμις Μπούσιου

«Πραγματικά είναι αμέτρητη η χαρά μου για το γεγονός ότι θα γίνω γυμνασιόπαιδο! Δεν είμαστε πλέον μπέμπηδες. Βγαίνουμε μόνοι μας έξω, χωρίς να μας λένε οι γονείς μας: "Είσαι μωρό παιδί, πού πας μόνη σου έξω;" Ελπίζω να έχω νέες ευχάριστες εμπειρίες και πολλούς καινούργιους φίλους.».

Βασιλική Σαμολαδά

«Για κάποιους το Γυμνάσιο είναι μια καινούργια αρχή: καινούργιοι φίλοι, καινούργιοι δάσκαλοι, καινούργιο σχολείο... Άλλοι είναι ενθουσιασμένοι, αλλά για μένα είναι ό,τι πιο δύσκολο να αφήσω τους φίλους μου και να τους αποχαιρετήσω...».

Έλενα Χερμαίς

«Πήγα στο Δημοτικό για να μάθω γράμματα και να καλλιεργηθώ. Αλλά η σχολική μου πορεία συνεχίζει στο Γυμνάσιο... Τα συναισθήματά μου είναι ανάμεικτα: θα θυμάμαι πάντα αυτό το σχολείο, γιατί μου έδωσε πολλές γνώσεις και εμπειρίες. Και το πιστεύω πως αυτή η ομάδα των φίλων δεν θα σπάσει!».

Μαρία Χρηστάκη

«Νιώθω στενοχωρία που θα αποχωριστώ τις μπασκέτες της αυλής και άγχος, όταν σκέφτομαι πως του χρόνου τέτοια εποχή θα γράφουμε εξετάσεις. Χαίρομαι, βέβαια, που μπαίνω στην εφηβεία και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και επειδή τελειώνουν τα σχολεία!».

Βασίλης Μέρτζιος

«Νιώθω πολλά συναισθήματα: και λύπη και χαρά. Λύπη που θα χάσω τους συμμαθητές μου, χαρά γιατί ένα καινούργιο κεφάλαιο θα ανοίξει στη ζωή μου. Θέλω να ευχαριστήσω τους συμμαθητές μου για όλα όσα περάσαμε μαζί, για όλα όσα μας έκαναν να γελάσουμε, να κλάψουμε, να θυμώσουμε και να χαρούμε παρέα. Αυτό το ταξίδι έφθασε στο τέλος του.».

Γιάννης Ροδανός

«Έφτασα στο Γυμνάσιο, μου φαίνεται αστείο. Τους φίλους μου να χαιρετώ μ' ένα μικρό αντίο. Θα χάσω πολλούς φίλους, θα κάνω όμως καινούργιους. Θα ξεκινήσω μια νέα αρχή, μαζί με την μεγάλη μου αδερφή. Οι φίλοι μου οι καλοί θα μείνουν μαζί μου εκεί. Ευχαριστώ πολύ-πολύ για τη δική σας προσοχή που δώσατε σε μένα, για να μπαρκάρω σταθερά στο Γυμνάσιο τον λιμένα.».

Άρης Τσαβλής

«Τα περισσότερα παιδιά πιστεύουν πως έχουν περίπου ενηλικιωθεί, αλλά κάνουν λάθος. Το πιο σημαντικό είναι να είσαι ο εαυτός σου και να μην στενοχωριέσαι ή, το αντίθετο, να μην στενοχωρείς κανέναν...».

Νεφέλη Ωνάση

«Όπως όλα αλλάζουν και προχωρούν, έτσι και από παιδί γίνεσαι έφηβος και από το Δημοτικό περνάς στο Γυμνάσιο. Τα περισσότερα παιδιά θα νιώθουν νοσταλγία για το Δημοτικό και τους παλιούς τους φίλους... Είμαι πολύ ευγνώμων που γνώρισα τόσα παιδιά και δεθήκαμε πολύ... Μου έφτιαχναν τη μέρα μόνο με μια ματιά τους.».

Ευτυχία Ροδοκαλάκη

«Το Γυμνάσιο είναι μια καινούργια αρχή. Μπαίνουμε στην εφηβεία και φεύγουμε από τη... μαρουδίλα που έπαιζε μέσα μας! Τα μαθήματα δυσκολεύουν και τα παιδιά αγχώνονται πολύ. Προσωπικά εγώ χαίρομαι που θα πάω στο Γυμνάσιο, γιατί θα γνωρίσω καινούργιους συμμαθητές, θα πάρω κινητό και θα εμπλουτίσω τις ασχολίες μου...».

Σταύρος Σαμαράς

«Οι πιο πολλοί νομίζουν πως το Γυμνάσιο σε μεγαλώνει και σε κάνει πιο ανεξάρτητο. Εγώ πιστεύω πως το Γυμνάσιο είναι μια αλλαγή που σε κάποιους αρέσει και σε κάποιους όχι. Φοβάμαι τα περισσότερα μαθήματα και τη διαφορετική και άγνωστη ατμόσφαιρα... Πρέπει να προετοιμαστώ για αυτήν την καινούργια αρχή.».

Αναστασία Τσίτου

Οι μικροί μας φίλοι του Ρητορικού Ομίλου της ΣΤ' Δημοτικού παίρνουν πάλι τον λόγο. Βρίσκονται ένα βήμα πριν την πρώτη μεγάλη μετάβαση της ζωής τους, από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο, από την πρώτη στη δεύτερη σχολική βαθμίδα. Κλήθηκαν να μιλήσουν σε αυθόρμητο λόγο για τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους μπροστά στο επόμενο σκαλί της μαθητικής τους ζωής. Ας τους ακούσουμε σε επιλεγμένα αποσπάσματα των λόγων τους.

Σωκράτης Καραουλάνης: «Άνθρωποι, όπως όλοι μας, οι ψυχικά ασθενείς»

Συνέντευξη με τις:

Νατάσα Αγραφιώτη, Άννα Αλεξίου,
Αγάπη Βλάχου, Ελένη Διλιτζογλου,
Κρίστα Ιεροπούλου, Νάσια Κανταλάφ (από το Β1)
και Στεφανί Πετρίδου (Β3)

Ο Σωκράτης Καραουλάνης ανήκει στην πρωτοπορία των αποφοίτων του Αρσακείου Θεσσαλονίκης. Ένας από τα τρία αγόρια που αποφοίτησαν το 1992 από το Λύκειο, όταν εισήχθη στην Ιατρική. Σήμερα είναι ψυχίατρος στην Πανεπιστημιακή Κλινική της Λάρισας και πατέρας πέντε παιδιών! Στη φετινή Θεματική Εβδομάδα μίλησε στα παιδιά της Γ΄ Γυμνασίου για τις εξαρτήσεις από τις διάφορες ουσίες και μας υποσχέθηκε πως θα μας επισκεπτόταν και πάλι για μια συνέντευξη στο Νεογράφημα. Κοντά σε όλα τα άλλα, εντύπωση μας προκάλεσε και η ακριβής, μετρημένη και εύστοχη χρήση της γλώσσας. Στον λόγο του Σωκράτη Καραουλάνη συναντιέται ο καταρτισμένος επιστήμονας και ο ευαίσθητος άνθρωπος που επέλεξε να αναμετρήσει με τα μύχια της ανθρώπινης ύπαρξης. Ο Σωκράτης Καραουλάνης πραγματοποίησε την υπόσχεσή του στις 9 Μαΐου. Αποτέλεσμα; Η μεγαλύτερη σε έκταση συνέντευξη που έχει φιλοξενηθεί στο Παλαιογράφημα!

Νεογράφημα: Πώς ορίζει η Ιατρική και η επιστήμη, γενικότερα, την ψυχή;

Σωκράτης Καραουλάνης: Μεγάλο θέμα που δεν μπορούμε εύκολα να το ορίσουμε και να το προσδιορίσουμε. Μια μερίδα επιστημόνων αντιδρά στον όρο «ψυχιατρική», επειδή ασχολούμαστε κυρίως με τον εγκέφαλο, τις λειτουργίες, τις διαταραχές και τις βλάβες του. Το πεδίο ορισμού της ψυχής και της ψυχιατρικής είναι ασαφές... Λόγο στο ζήτημα έχουν και οι θεολόγοι. Κάποιες παθήσεις του εγκεφάλου εκφράζονται με ψυχικές διαταραχές: με κατάθλιψη για παράδειγμα. Κατάθλιψη, όμως, μπορεί να προκαλέσει και μια προσωπική ατυχία στη ζωή μας. Κατάθλιψη η μία, κατάθλιψη και η άλλη· πώς διακρίνονται; Υπάρχουν πολλές και διαφορετικές στην έντασή τους καταθλίψεις.

Νεογράφημα: Πώς αντιλαμβάνεται ένας ψυχίατρος την ψυχή, για τη «σωτηρία» της οποίας εύχεται η Εκκλησία;

Σωκράτης Καραουλάνης: Εδώ η ψυχή νοείται σε ένα άλλο επίπεδο, υπαρξιακό. Εμείς οι ψυχολόγοι ασχολούμαστε με το βιολογικό κομμάτι της ψυχής. Η ψυχή στην οποία αναφέρεται η Εκκλησία

είναι άυλη, παρ' όλο που συνδέεται με την ύλη και χωρίς αυτή δεν μπορεί να λειτουργήσει. Ο άνθρωπος είναι ψυχοσωματική ενότητα μέχρι τον θάνατο, τη διάκριση του σώματος και της ψυχής. Το σώμα και η ψυχή αλληλοεπηρεάζονται. Τα όρια δεν είναι πολύ ευδιάκριτα.

Νεογράφημα: Με τι ασχολείται η ψυχιατρική και με τι η ψυχολογία;

Σωκράτης Καραουλάνης: Ουσιαστικά έχουν το ίδιο αντικείμενο. Ο ψυχίατρος, ως γιατρός, έχει τη δυνατότητα να συνταγογραφήσει φάρμακα, ενώ ο ψυχολόγος αντιμετωπίζει τις παθήσεις σε ψυχοθεραπευτικό πλαίσιο. Συνήθως ένας άνθρωπος με ψυχικό πρόβλημα θα πάει πρώτα στον ψυχίατρο, για να εκτιμήσει αυτός την κατάσταση και την ανάγκη φαρμακευτικής αγωγής. Μετά, συνήθως, τον παραπέμπει σε ψυχολόγο. Αλλά τα καλύτερα αποτελέσματα τα έχουμε, όταν υπάρχει συνδυασμός ψυχιατρικής και ψυχολογικής βοήθειας, φαρμακευτικής αγωγής και ψυχοθεραπείας.

Νεογράφημα: Κάποια παιδιά από μας ενδιαφέρονται για την ειδική σχέση ψυχιατρικής και εγκληματολογίας.

Σωκράτης Καραουλάνης: Υπάρχει μια ειδικότητα, η ψυχιατροδικαστική, που ασχολείται ακριβώς με αυτό το θέμα. Έχει την ευθύνη της ψυχιατρικής πραγματογνωμοσύνης στα δικαστήρια, αν, για παράδειγμα, ένας ψυχικά ασθενής μπορεί να διαχειριστεί την περιουσία του ή αν πρέπει να τεθεί υπό δικαστική συμπαράσταση. Επίσης, αποφαινεται για τους χρήστες ναρκωτικών, καθώς οι χρήστες δικαιούνται ελαφρότερες ποινές. Ακόμη και σε βαριά εγκλήματα, όπως οι ανθρωποκτονίες, εξετάζεται αν ο δράστης είχε καταλογισμό των πράξεών του. Επίσης, αποφασίζουν για τις περιπτώσεις της ακούσιας νοσηλείας, όταν δηλαδή ένας ψυχικά ασθενής αρνείται να παραδεχτεί την κατάσταση του και να τεθεί υπό αγωγή.

Νεογράφημα: Οι ασθενείς έρχονται σε σας μόνοι τους ή τους φέρνουν οι συγγενείς τους;

Σωκράτης Καραουλάνης: Η απάντηση στην ερώτησή σας είναι η λέξη «εναισθησία»: η επίγνωση, δηλαδή, του παθολογικού της κατάστασής τους. Η εναισθησία είναι εύκολη σε νοσήματα, όπως η κατάθλιψη (όταν ο ασθενής καταλαβαίνει πως κάτι δεν πάει καλά, αφού κλαίει συνέχεια, δε βρίσκει χαρά σε τίποτε κ.τ.ό.) και απευθύνεται στον γιατρό για να τον βοηθήσει. Σε άλλες, όμως, περιπτώσεις όπως στη μανία, δεν είναι εύκολο. Και αναφέρομαι στη μανία, επειδή είναι χαρακτηριστική: μπορεί ο ασθενής να γίνει ξαφνικά πολύ γενναιοδωρος, ομιλητικός, υπερδραστήριος και μπορεί να νιώθει πως βρίσκεται στην καλύτερη φάση της ζωής του, ενώ βρίσκεται σε μανιακό επεισόδιο. Τότε πρέπει να ενεργοποιηθεί το συγγενικό περιβάλλον, απευθυνόμενο στον εισαγγελέα, διότι ο ασθενής μπορεί να καταστραφεί, ακόμη και οικογενειακά. Είναι πάντως δύσκολη η διάγνωση και για τον ψυχίατρο, γιατί μπορεί μια ευθυμία να είναι στο πλαίσιο της προσωπικότητας. Γι' αυτό χρειάζεται τη συνδρομή του συγγενικού περιβάλλοντος.

Νεογράφημα: Ας αλλάξουμε θέμα: πώς νιώθατε ως μοναδικός υποψήφιος Ιατρικής το 1992;

Σωκράτης Καραουλάνης: Όταν πέρασα στην Ιατρική, χάρηκα πάρα πολύ. Όχι μόνο για τον εαυτό μου, αλλά και για το Σχολείο μου. Το Αρσάκειο με βοήθησε πολύ να πετύχω τον στόχο μου. Σκεφτείτε πως ήμουν ο μοναδικός μαθητής στο τμήμα της δεύτερης, τότε, Δέσμης! Και η τότε Λυκειάρχης, η κυρία Παγώνη, φρόντισε να έρθει καθηγήτριάς Βιολογίας που θα δίδασκε μόνο εμένα. Ήταν πολύ συγκινητικό αυτό που έκαναν. Θα ήθελα να την ευχαριστήσω για μια φορά ακόμη...

Νεογράφημα: Πώς νιώθατε που ήσασταν ένα από τα πρώτα αγόρια στο Αρσάκειο, που μέχρι τότε είχε μόνο μαθήτριες;

Σωκράτης Καραουλάνης: Ήταν ωραίο! Αισθάνομαι ότι γράψαμε ιστορία! (γέλια)

Νεογράφημα: Αποφασίσατε νωρίς την ιατρική σας ειδικότητα; Πώς επιλέξατε την ψυχιατρική;

Σωκράτης Καραουλάνης: Αποφάσισα αφού τελείωσα την Ιατρική. Γενικώς η Ιατρική ακολουθεί θεραπευτικά πρωτόκολλα, όπως π.χ. στην αντιμετώπιση της πυώδους αμυγδαλίτιδας. Στην ψυχιατρική δεν είναι απλά τα πράγματα... Το κάθε περιστατικό πρέπει να εξατομικεύεται. Ο κάθε άνθρωπος είναι μοναδικός. Γι' αυτό πρέπει να σκύψεις πάνω στον ασθενή, να καταλάβεις πού ακριβώς είναι το πρόβλημά του. Παράλληλα με την φαρμακευτική αγωγή, πρέπει να κάνουμε και ψυχοθεραπεία, για να τον βοηθήσουμε να ξεπεράσει το πρόβλημά του. Κάθε ασθενής είναι μία πρόκληση. Αυτό με έκανε να στραφώ στην ψυχιατρική.

Νεογράφημα: Η ψυχιατρική συνδέεται ακόμη με την κοινωνική προκατάληψη;

Σωκράτης Καραουλάνης: Το κοινωνικό στίγμα σιγά-σιγά το ξεπερνάμε ως κράτος και ως κοινωνία. Όταν τελείωνα την ειδικότητα, είχε αρχίσει η ψυχιατρική μεταρρύθμιση –με αφορμή την αποκάλυψη από το BBC των άθλιων συνθηκών του ψυχιατρείου της Λέρου– με το πρόγραμμα «Ψυχαργός» που στοχεύει στην αποασυλοποίηση των ασθενών, και το οποίο είναι χρηματοδοτούμενο σε μεγάλο βαθμό από τη Ευρωπαϊκή Ένωση. Σίγουρα το στίγμα, παρ' όλο που μειώνεται, επηρέασε και την εικόνα των ψυχιάτρων. Πάντως εμένα ήδη από το Αρσάκειο οι συμμαθητές μου με αποκαλούσαν πειρακτικά «τρελόγιατρο»! (γέλια)

Νεογράφημα: Πώς ξεπερνιέται το στίγμα στην κοινωνία;

Σωκράτης Καραουλάνης: Η ελληνική κοινωνία αρχίζει να αντιλαμβάνεται τις ψυχικές παθήσεις ως συνηθισμένες νόσους. Πολλές οικογένειες έχουν κάποιο δικό τους άνθρωπο που πάσχει. Τα ψυχικά νοσήματα αρχίζουν να επιπολάζουν στην κοινωνία κι έτσι υπάρχει περισσότερη γνώση και μεγαλύτερη ευαισθησία. Άλλαξε και η ψυχιατρική: παλαιότερα τα φάρμακα αποσκοπούσαν στην καταστολή· τώρα αποβλέπουν στην κοινωνική επανένταξη των ασθενών. Και τα παιδιά του σχολείου, είναι, νομίζω, πλέον περισσότερο ενημερωμένα για τα ψυχιατρικά προβλήματα. Και αυτό είναι θετικό. Ξέρετε, οι ψυχικά ασθενείς είναι άνθρωποι όπως όλοι μας, ακόμη και όταν έχουν βαριά νοσήματα, όπως η διπολική διαταραχή. Μπορούν να έχουν την οικογένειά τους, να δουλεύουν κανονικά –με την προϋπόθεση της συστηματικής παρακολούθησης από γιατρό. Ο

γιατρός αναλαμβάνει την ευθύνη ακόμη και για τον διορισμό ενός ψυχικά ασθενούς στην εκπαίδευση.

Νεογράφημα: Ποια είναι η θέση σας, ως ψυχιάτρου, για την αντιμετώπιση των εγκληματιών με ψυχικές διαταραχές;

Σωκράτης Καραουλάνης: Το θέμα είναι κατά πόσο η ψυχική διαταραχή επηρέασε τον εγκληματία. Δεν σημαίνει πως, αν κάποιος που πάσχει από σχιζοφρένεια π.χ., δεν έχει καταλογισμό ή ότι δεν μπορεί να διαχειριστεί τα οικονομικά του. Πρέπει να εξεταστεί, για να βγει το συμπέρασμα. Βεβαίως, σε μια έξαρση της νόσου, μπορεί ο σχιζοφρενικός να διαπράξει έγκλημα, επειδή άκουσε μια «εσωτερική φωνή».

Νεογράφημα: Πώς βλέπουν τα παιδιά τους γονείς τους, όταν αυτοί επισκέπτονται έναν ψυχίατρο;

Σωκράτης Καραουλάνης: Η επίσκεψη στον ψυχίατρο από μόνη της δε λέει τίποτε. Αν ο ασθενής ακούει τις οδηγίες του γιατρού και ακολουθεί τη θεραπεία του, τότε δεν υπάρχει πρόβλημα. Πρόβλημα στην οικογένεια θα προκύψει, αν ο ασθενής διακόψει από μόνος του τη θεραπεία και παρουσιάσει υποτροπή της κρίσης. Είναι δική του ευθύνη αυτό και το επισημαίνουμε οι ψυχίατροι συνέχεια: την ευθύνη, δηλαδή, που έχει ο ασθενής έναντι της οικογενείας του.

Νεογράφημα: Τι στόχους έχετε στο επάγγελμά σας;

Σωκράτης Καραουλάνης: Η θεραπεία του ασθενή προσφέρει μεγάλη ηθική ικανοποίηση στον γιατρό· αυτή η αίσθηση πως είσαι μέρος της διαδικασίας θεραπείας του. Κάθε μέρα είναι και μια καινούργια πρόκληση, κάθε μέρα θέτεις και έναν καινούργιο στόχο. Ως γιατρός του Ε.Σ.Υ. και της Πανεπιστημιακής Κλινικής Λάρισας, έχω να ανταποκριθώ σε πολλές ευθύνες: ιατρικές, διοικητικές, διδακτικές σε φοιτητές και ειδικευομένους. Στόχος όσο το δυνατόν λιγότερα λάθη.

Νεογράφημα: Σκεφτήκατε ποτέ να τα παρατήσετε, σε περίπτωση αποτυχίας θεραπείας του ασθενή;

Σωκράτης Καραουλάνης: Πολλές φορές δεν τα καταφέρνουμε να θεραπεύσουμε τους ασθενείς. Στη ζωή υπάρχει και η επιτυχία και η αποτυχία. Είναι πολύ εγωιστικό, μετά από μια αποτυχία, να πεις «τα παρατάω». Το νόημα της ζωής είναι να σκωνόμαστε μετά από κάθε αποτυχία.

Νεογράφημα: Σας ευχαριστούμε πολύ!

της Ειρήνης Σαββίδου (Β3)

Το ιστορικό μυθιστόρημα της Αλεξάνδρας Μητσιάλη «Ἐπόλυτοι Ἴρωες» διαδραματίζεται στη Θεσσαλονίκη του 1942, κατά την περίοδο της γερμανικής Κατοχής. Πρωταγωνιστές του βιβλίου είναι μια ομάδα παιδιών και εφήβων, Ελλήνων Χριστιανών και Εβραίων, που προσπαθούν να αντισταθούν με τον δικό τους τρόπο και να αντιμετωπίσουν τις αντίξοες συνθήκες της ναζιστικής καθημερινότητάς τους. Ο Τάκης, η Σταυρούλα, η Αλέγγρα, ο Πέπο, ο Άρης, η Ελένη, ο Έκτορας, η Αγγελική και η Λούνα μάχονται με τις δικές τους δυνάμεις, με κίνδυνο τη ζωή τους, αλλά δεν το βάζουν κάτω. Με τα ελάχιστα μέσα που διαθέτουν, αγωνίζονται καθημερινά για την ελευθερία της πατρίδας τους, ιδανικό που επιδιώκουν, παρά το νεαρό της ηλικίας τους. Μάλιστα, κάποιοι συμμετέχουν σε αντιναζιστικές ομάδες και γράφουν συνθήματα στους τοίχους κατά των Γερμανών. Άλλοι, ορφανοί οι ίδιοι, βοηθούν το «Ἐπόλυτο τάγμα», την ομάδα των ορφανών παιδιών

που είχαν εκδιωχθεί από το ορφανοτροφείο και οργανώθηκαν σ' ένα είδος καλόκαρδης ηρωικής συμμορίας, που έκλεβε από τους Γερμανούς και τους μαυραγορίτες, για να συντηρεί τα μέλη της κι όσους μπορούσε από τον κόσμο γύρω της.

Επίσης, στο βιβλίο παρουσιάζεται με ρεαλιστικό τρόπο και ο διωγμός των Εβραίων, μέσα από τις περιπέτειες που ζει η οικογένεια της πλούσιας εβραιοπούλας Αλέγγρας, αλλά και του φτωχού εβραίοπουλου, του Πέπο. Κατά τη διάρκεια αυτού του απαιτητικού και άνισου αγώνα, αναπτύσσονται δεσμοί αδελφικής φιλίας αλλά και αγάπης μεταξύ των πρωταγωνιστών της συγκινητικής αυτής ιστορίας, δεσμοί πολυτιμότεροι από τα υλικά αγαθά που στερούνται. Έτσι, εφοδιάζονται με κουράγιο και θέληση για να συνεχίσουν την αντίστασή τους, έχοντας ως στήριγμα ο ένας τον άλλον.

Ανθρωπιά, αγνή αγάπη, αλtruισμός, αυταπάρνηση,

αλληλοβοήθεια, περηφάνια, αγωνία, θλίψη και θυμός είναι τα συναισθήματα που πλημμυρίζουν την ψυχή σου κατά την ανάγνωση του βιβλίου. Προσωπικά το βιβλίο μου άρεσε πάρα πολύ, γιατί μου έδωσε την ευκαιρία να μάθω και να γνωρίσω καλύτερα την ιστορία της πόλης μου, της Θεσσαλονίκης, στα χρόνια της Κατοχής. Ακόμα, η πλοκή της ιστορίας ήταν πολύ ενδιαφέρουσα και με κομμένη την ανάσα διάβασα τις περισσότερες σελίδες, χωρίς διακοπές. Οι ζωντανές περιγραφές των χαρακτήρων με ταξίδεψαν και με έκαναν να αισθανθώ ενεργό μέλος της εφηβικής παρέας. Αναμφισβήτητα, πρόκειται για ένα βιβλίο με πολύ δυνατές συγκινήσεις, καθώς μετά την ανάγνωση της ιστορίας νιώθεις για μια ακόμα φορά πως τα πιο σπουδαία πράγματα είναι αυτά που ζεις κάθε μέρα, οι μικροχαρές, ένα τραγούδι, ένας χορός, μια αγαλιά, ένα καινούργιο ζευγάρι παπούτσια.

* «Ἐπόλυτοι Ἴρωες» της Αλεξάνδρας Μητσιάλη, σ. 395, εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2016.

της Μαρίας Γρασία (Α1)

«Το Ημερολόγιο της Άννας Φρανκ» είναι ένα πολύ γνωστό βιβλίο, με πρωταγωνίστρια μία έφηβη Εβραία, την Άννα-Μαίρη Φρανκ, η οποία έζησε τα χρόνια των διωγμών των Εβραίων από τους Γερμανούς Ναζί. Διαβάζουμε στο ημερολόγιο της Άννας -την Κίττυ, όπως το είχε ονομάσει- τις αφηγήσεις της για τον πόλεμο και τις κακουχίες, τις συνθήκες ζωής εκείνα τα χρόνια και τα γεγονότα, όχι μόνο του πολέμου αλλά και του καταφυγίου, όπου έμενε με την οικογένειά της. Μαζί τους έμενε μία ακόμα οικογένεια και ένας οδοντίατρος. Οι ανησυχίες της, οι σκέψεις της και οι αντιδράσεις της προς τους συγκατοίκους της, όμως, δε διαφέρουν και πολύ από αυτές ενός αιώνιου εφήβου, ακόμη και σημερινού. Μέσα στο καταφύγιο, εκδηλώνονται -κυρίως από και προς την Άννα Φρανκ- οι κοροϊδίες, οι θυμοί, οι ανησυχίες, τα όνειρα της παλιάς ζωής και... ο φιλικός έρωτας. Στο τέλος, όπως περιγράφεται στο βιβλίο, οι οκτώ παράνομοι ανακαλύπτονται από τους Ναζί και οδηγούνται ο καθένας στο δικό του μαρτύριο. Κανένας τους δε θα επιζήσει, ούτε κι η ίδια η Άννα Φρανκ, εκτός από τον πατέρα της, ο οποίος θα ακολουθήσει μια καινούρια ζωή, μετά τον πόλεμο, και, μέχρι να πεθάνει, θα αφιερώσει την

Το διάβασμα αυτού του βιβλίου αποδείχτηκε τελικά πολύ χρήσιμο. Διαβάζοντάς το, κατάλαβα σε ικανοποιητικό βαθμό πώς είναι να ζεις σε περίοδο κατατρεγμών και να δέχεσαι κι από πάνω παρατηρήσεις, όπως η Άννα Φρανκ. Δεν είναι και τόσο εύκολο να ζεις έτσι, με φοβερούς περιορισμούς -όπως να μην κάνεις φασαρία μήπως σε ακούσουν, να μη βγαίνεις έξω- και άλλους. Δεν ξέρεις τι μπορείς ή τι θες να κάνεις, όπως λέει κι η ίδια η Άννα Φρανκ στα τελευταία λόγια που έγραψε στο ημερολόγιό της, τρεις μέρες πριν τους πιάσουν: «Δεν αντέχω για πολλή ώρα να μου δίνουν προσοχή, στην αρχή γίνομαι κακότερο, έπειτα θλιμμένη και τελικά γυρίζω την κακή πλευρά προς τα έξω και την καλή προς τα μέσα και δεν παύω να ψάχνω έναν τρόπο για να γίνω όπως θα ήθελα τόσο πολύ να είμαι και όπως θα μπορούσα να είμαι, αν... δε ζούσε κανένας άλλος πάνω στη γη».

υπόλοιπη ζωή του στο ημερολόγιο της κόρης του, της Άννας.

Το βιβλίο αυτό μου δημιούργησε κυρίως τρία συναισθήματα: στενοχώρια, θυμό και το αίσθημα της αδικίας. Όλα τους για τους ίδιους λόγους. Ο πόλεμος και οι κακουχίες, όχι μόνο στον έξω κόσμο αλλά και ανάμεσα στους οκτώ παρανόμους στο καταφύγιο, τα μαρτύρια των Εβραίων από τους Ναζί, με αφορμή μόνο και μόνο τη φυλή και τη θρησκεία τους, η καθημερινή ζωή όλων, κυρίως των Εβραίων και της Άννας Φρανκ, και τα γεγονότα της εποχής εκείνης είναι μερικοί από αυτούς τους λόγους. Όταν, όμως, έβλεπα την Άννα να χαιρείται με τα ίδια που χαιρόμαστε και εμείς, οι σημερινοί έφηβοι, χαιρόμουν. Όπως σε όλα τα βιβλία με δραματικό περιεχόμενο, χρειάζεται να γίνεις ένα με τον πρωταγωνιστή και να φανταστείς τι νιώθει, πώς ζει. Σε αυτό το βιβλίο, όμως, κατά τη γνώμη μου, είναι λίγο δύσκολο να το πετύχεις αυτό, καθώς δεν ξέρουμε πώς είναι να ζεις σε πόλεμο.

* «Το Ημερολόγιο της Άννας Φρανκ», μετάφραση Γιάννης Θωμόπουλος, σ. 412, εκδόσεις Ιανός 2015.

Σενάριο Καραγκιόζη: Ο Καραγκιόζης στο Βόις (Voice)!

της Στελίνας Μπουζοπούλου (B2)

Καραγκιόζης; Πού τον ξέρετε αυτόν; Έχετε αναρωτηθεί ποτέ γιατί σε κάποιον πλακατζή λέμε «Α, ρε Καραγκιόζη!»; Ο Καραγκιόζης είναι ο κεντρικός χαρακτήρας του παλιού παραδοσιακού ελληνοτουρκικού θεάτρου σκιών. Έχει πολύ χιούμορ και είναι πάντα μέσα στην επικαιρότητα της εποχής. Έχουν βγει άπειρες παραστάσεις με τον Καραγκιόζη να εναλλάσσεται σε ρόλους της κοινωνικής πραγματικότητας: ο Καραγκιόζης ποδοσφαιριστής, ο Καραγκιόζης φούρναρης, ο Καραγκιόζης αστροναύτης... Ο Καραγκιόζης, λοιπόν, θα είναι πρωταγωνιστής σε μια καινούργια ιστορία, «Ο Καραγκιόζης στο Βόις (Voice)!».

[Ο Καραγκιόζης έξω από την καλύβα του, χορεύει τον χορό του.]

Καραγκιόζης: Κυρίες, κύριοι και αγαπημένα μου παιδιά, καλησπέρα πέρα για πέρα. Καθίστε να διασκεδάσετε με την αφεντομουτσουνάρα μου, ο Καραγκιόζης στο Βόις. Ε, ρε γλέντια που θα κάνουμε! Θα φάμε, θα πιούμε και νηστικοί θα κοιμηθούμε.

[Ο Καραγκιόζης αποχωρεί στην καλύβα του.
Στη σκηνή εμφανίζεται ο Χατζηναβάτης, ο οποίος μονολογεί.]

Χατζηναβάτης: Δόξα τω Θεώ, βρήκαμε δουλίτσα και σήμερα! Ο Πασάς με έβαλε να ντελαλήσω: «Ακούσατε, ακούσατε! Άγγλοι, Γάλλοι, Πορτογάλοι, Γερμανοί, Τούρκοι, Βούλγαροι, Ρουμάνοι και Ινδοί, ακούσατε, ακούσατε! Ο πολυχρονεμένος μας Πασάς διοργανώνει διαγωνισμό για χάρη της βεζυροπούλας στο σεράι! Όποιος θέλει να πάρει μέρος, να έρθει να δηλωθεί στο Βόις κι ας κερδίσει ο πιο γόνος! Θα πάρει δέκα λίρες μπαξίσι και ο δεύτερος ας την κοπανήσει! Ακούσατε, ακούσατε!».

[Ο Καραγκιόζης βγαίνει από την καλύβα του.]

Καραγκιόζης: Τι σκούζεις έτσι, βρε γρουσουζή Χατζατζάρη, και με ξυπνάς πρωί πρωί δώδεκα η ώρα το μεσημέρι; Πάνω που έβλεπα ένα όνειρο ότι έτρωγα μακαρόνια στη σούβλα;

Χατζηναβάτης: Καραγκιόζη, αδερφάκι μου, τέλειωσαν τα βάσανά μας. Δέκα λίρες είναι το βραβείο του διαγωνισμού! Πάμε κι εμείς να πάρουμε μέρος. Θα μας φιλέψουν και γλυκό.

Καραγκιόζης: Και το ξύλο ποιος θα το φάει;

Χατζηναβάτης: Ο κάστορας!

Καραγκιόζης: Ε τότε τι καθόμαστε; Βουρ για το Βόις κι ας κερδίσει ο πιο γόνος!

[Έξω από το σεράι του πασά μαζεύονται εντωμεταξύ διάφοροι υποψήφιοι.]

Μορφονιός: Ουί! Ακούς εκεί να κάνω 'γω κόλπα για να κερδίσω δέκα λίρες! Η ομορφιά μου φτάνει και περισσεύει.

Μπαρμπαγιώργος: Ω ρε ζαγάρ, μ' αυτή την μυταρόγκ', δεν σε διαλέγ' ούτε το βόδι μ'!

[Η συζήτηση σταματάει για να γίνει η ανακοίνωση ότι ο διαγωνισμός αρχίζει. Όλοι οι υποψήφιοι, μαζί και ο Καραγκιόζης, μαζεύονται στο σαλόνι, όπου βρίσκονται ο Πασάς και η βεζυροπούλα με γυρισμένους τους θρόνους τους. Πολλοί υποψήφιοι χορεύουν, τραγουδάνε, αλλά αυτά θα σας τα πούμε σε άλλη παράσταση. Κάποτε έρχεται και η σειρά του Καραγκιόζη.]

Καραγκιόζης: Εγώ θα σας διηγηθώ μια ιστορία από τα μαθητικά μου χρόνια. Εγώ, πολυχρονεμένη μου

Πασά, κάθε φορά που έμπαινε ο δάσκαλος Μαθηματικών στην τάξη, άρχιζα να προσεύχομαι. Κάποια μέρα ο δάσκαλος με ρώτησε:

_ «Γιατί προσεύχεσαι, παιδί μου;»

_ «Α κυρ δάσκαλε, η μάνα μου πάντα μου λέει κάθε φορά πριν κοιμηθώ να προσεύχομαι!»

Πασάς: Χα, χα, χα, αυτό μου θυμίζει τον δικό μου δάσκαλο. Για να γυρίσω να σε δω! Ποιος είσαι εσύ βρε παιδί μου; Πού γεννήθηκες;

Καραγκιόζης: Στο σπίτι μου.

Πασάς: Και το σπίτι σου πού είναι;

Καραγκιόζης: Εκεί που το χτίσαν οι μαστόροι.

Πασάς: Οι μαστόροι που το χτίσανε;

Καραγκιόζης: Εκεί που τους είπε ο πατέρας μου.

Πασάς: Ο πατέρας σου πού τους είπε;

Καραγκιόζης: Εκεί που του είπε η μάνα μου.

Πασάς: Η μάνα σου πού του είπε;

Καραγκιόζης: Εκεί που ήταν το οικόπεδο.

Πασάς: Το οικόπεδο πού είναι;

Καραγκιόζης: Από κάτω από το σπίτι είναι ρε! Άμα ήταν από πάνω, θα το πούλαγα!

Πασάς: Χα, χα, χα! Μωρέ εσύ είσαι θησαυρός! Να σε ρωτήσω, είσαι γνώστης καμιάς ξένης γλώσσας;

Καραγκιόζης: Βεβαίως και είμαι! Δύο φρέντους και τρεις εσπρέσσους μέτριους.

Πασάς: Μωρέ ετούτος ξέρει και λατινικά! Και έμαθες πολλά στο σχολείο;

Καραγκιόζης: Ουουουου!

Πασάς: Για πες μου, λοιπόν, ένα όνομα που αρχίζει από ωμέγα.

Καραγκιόζης: Ωμέγας Αλέξανδρος!

Πασάς: Από γεωγραφία ξέρεις τίποτα; Πες μας κάτι για τη Νεκρά Θάλασσα.

Καραγκιόζης: Όταν ο παπούς μου ήταν στα νιάτα του, η Νεκρά Θάλασσα δεν ήταν ακόμα καν άρρωστη!

Πασάς: Κι από ελληνικά; Άνοιξες κανένα λεξικό στο σχολείο;

Καραγκιόζης: Εγώ ξέρω ολόκληρες ετυμολογίες!

Πασάς: Για πες μου, πώς λέγεται το έντομο που κυκλοφορεί με ταξί;

Καραγκιόζης: Εντωμεταξύ!

Πασάς: Από μουσική πώς τα πας;

Καραγκιόζης: Ου! Παίζω όλα τα όργανα.

Πασάς: Και ποιό είναι το πιο δύσκολο;

Καραγκιόζης: Η φλογέρα, γιατί ταυτόχρονα πρέπει να προσέχεις και τα πρόβατα!

[Ο Πασάς ξεκαρδίζεται στα γέλια, ενώ γυρνάει και η Βεζυροπούλα.]

Βεζυροπούλα: Μπράβο, Καραγκιόζη! Με έκανες και γέλασα. Έλα στην κουζίνα να σε φιλέψω κάτι. Έχω γλώσσα μοσχαρίσια, κεφάλι χοιρινό, αρνίσια συκωτάκια και όμορφα βατραχοπόδαρα.

Καραγκιόζης: Δεν ήρθα να ακούσω τα προβλήματά σου, κυρά μου! Να πάρω μέρος στο διαγωνισμό ήρθα!

Πασάς: Τι λες ωρέ γκιαούρη;

Καραγκιόζης: Ποιος είναι το αγγούρι, ρε;

Πασάς: Ταχύρ, πάρτον από εδώ και να του δώσεις δέκα ξυλιές!

Καραγκιόζης: Α ρε γρουσουζή Χατζατζάρη, το 'ξερα 'γω ότι θα το τρώγαμε το ξύλο κι ας μην είμαστε κάστορες! Εγώ το ξύλο μου το τρώω πάντα μετά μουσικής. Αβάντι μαέστρο έναν καλαματιανό! Κύριες, κύριοι και αγαπημένα μου παιδιά, η παράστασή μας, ο Καραγκιόζης στο Βόις, έλαβε τέλος! Ε ρε γλέντια!

Η Α.Ε.Κ. κατακτά το ευρωπαϊκό τρόπαιο

του Γιώργου Αντωνίου (Α1)

1968. Πενήντα χρόνια πριν από σήμερα, στο κατάμεστο Καλλιμάρμαρο Στάδιο, η Α.Ε.Κ. κερδίζει το Κύπελλο Κυπελλούχων Ευρώπης στο μπάσκετ, νικώντας τη Σλάβια Πράγας με σκορ 89-82.

2018. Πενήντα χρόνια μετά. Η ομάδα μπάσκετ της Α.Ε.Κ. συμμετέχει στο Τσάμπιονς Λίγκ της ΦΙΜΠΑ και, ενώ χάνει το πρώτο παιχνίδι, καταφέρνει να κερδίσει τη γαλλική Στράσμπουργκ και να προκριθεί στο Φάιναλ Φορ της Αθήνας. Εκεί αντιμετωπίζει την ισπανική Μούρθια στον ημιτελικό, την οποία κερδίζει με 77-75, και περνάει στον τελικό με αντίπαλο το μεγάλο φαβορί της διοργάνωσης, τη Μονακό.

Το παιχνίδι ξεκινά με την Α.Ε.Κ. να μπαίνει δυνατά και να εμπυχώνεται από τους χιλιάδες φίλαθλους της. Έτσι παίρνει από νωρίς το προβάδισμα. Η Μονακό δείχνει σχεδόν υπνωτισμένη στο παιχνίδι. Η Α.Ε.Κ. παίρνει διαφορές μέχρι και είκοσι πόντων. Παρόλα αυτά η Μονακό καταφέρνει να επιστρέψει στο παιχνίδι με τα απανωτά τρίποντα του Σεργκέι Γκλάντιρ. Κάποια λάθη από τους παίκτες της Α.Ε.Κ. ξανακάνουν το παιχνίδι αμφίρροπο ντέρμπι στο τελευταίο λεπτό. Η Α.Ε.Κ., όμως, καταφέρνει να σπκώσει τον τρίτο ευρωπαϊκό της τίτλο.

Ο τίτλος αυτός θεωρείται και μια προσωπική δικαίωση για τον Ντούσαν Σάκοτα, τον αρχηγό της ομάδας, ο οποίος, όταν το 2010 αγωνίζονταν στην ιταλική Βικτόρια Λιμπερτάς του Πέζαρο, τραυματίστηκε σοβαρά από αγκωνιά στο στομάχι, κατά τη διάρκεια ενός αγώνα. Ο τραυματισμός έθεσε εν αμφιβόλω όχι μόνο την καριέρα του αθλητή, αλλά και την ίδια του την υγεία.

Ο Σάκοτα, όμως, αντιμετώπισε το πρόβλημά του και κατάφερε όχι μόνο να αποκαταστήσει την υγεία του, αλλά και να γίνει πρωταθλήτης Ευρώπης με την Α.Ε.Κ.

A tear for freedom

by Stephanie Petridou (B3)

God could see the light.
But humans...
only the dark side.

So many years of war,
brothers killing each other,
mothers crying for their lost children.

So many years of injustice,
people fighting without compassion,
getting out of total control.

They want to destroy more hearts,
to make new, rocky ones
and replace them with their real ones.

So many years of war,
people acting like animals,
animals acting like people.

Do they know what they really are?
Nightmares in children's sleep
or heroes who killed others just to live?

And what about peace?
Do they really know what it is?
No...
but they fight for it.

And Freedom?
Let's see if it exists.

* Ποίημα με το οποίο η Στεφανί Πετρίδου έλαβε μέρος και βραβεύτηκε στον διαγωνισμό «*Never such Innocence*».

Nostalgia

A short novel inspired by Marc Chagall's painting, "Over the town"

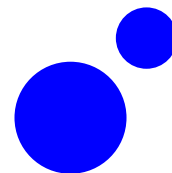
by Apostolos Vekopoulos (Γ1)

He was eleven years old and absolutely certain that if he closed his eyes tightly, he could see the sky. His stare, full of sparkles and dust, would poke through the wet and decaying roof of the orphanage, pouring out in the cold, autumnal air and following the eternal dance of the stars and the moon and travelling, latched onto a cotton cloud. Later, the stardust would throw him back again, onto the springs of his bed in a room resembling a prison cell. He would smell the sweet waft of moisture, tangled with the aroma of the oak trees, lined up along the adjacent road. He would hear the snoring of the other boys next to him, roughly at the same age, probably dreaming of a place other than this. Somewhere cosy and warm. Dreaming of a new life with their beloved ones, forever gone. Dreams spread to them all like an infectious disease, whose symptoms were evident and omnipresent. If a word could describe their feelings in an accurate way, this would be nostalgia...

He looked around the room, examining the deep holes in the walls, where rats and insects nestled. Everything was squalid and run-down. From the bottom to the top. The paint from the ceiling had started chipping off, like the shell of an egg. The dust could get into your nose, like a flock of bumble-bees, and fill your head with whispers. An eerie ray of light sneaked into the room through the old window, shedding a bright halo on his head. He felt awkward, as if he was a fallen angel, constrained to live faraway from home. His glance met another striking pair of green eyes and stopped. The other boy smiled and he smiled back. "This is home," he thought regretfully. "And these fellows are my brothers". A lengthy thud broke silence in a discreet way. Maybe the sound of a distant thunder.

There he was, pointing the eyes of his soul to his past. A heavy tear dropped down his cheek, as images fled from the dark and flooded his mind, like a turbulent torrent, a waterfall of memories. The house where he was born, his father with his deep blue eyes, the neighbourhood with the colourful houses, overwhelmed with laughters and children's screams. And above all these, the angelic face of his mother with clumps of blonde and wheaten hair. Only the sky could keep them apart, like a veil embroidered with stars. He was so close to her, that he could almost hear her breath, short and quavering, like the ticking of a clock. Her deafening whisper was all too clear: "Darling, hold my hand". That was exactly what he wanted to do now; hold her tightly and fly like two turtledoves in the sky. Their arms twisted, as if they were wings, and their gazes met and they smiled. The images started trembling, like leaves hit by a breeze. Dancing like the stars, out in the sky. Fading away, like footprints in the snow.

Gently, the atmosphere made him sleepy and dizzy. In a while, his eyelids closed, like two heavy curtains, covering his sparkling sockets. He fell asleep. Instantly, his thoughts welled up like vivid clouds, swiftly passing and going away. The floor started shaking and the ceiling became darker, while the sounds disappeared, as quickly as they had started. Darkness was spreading all over the room, as if somebody had thrown a thick blanket over them. A moment

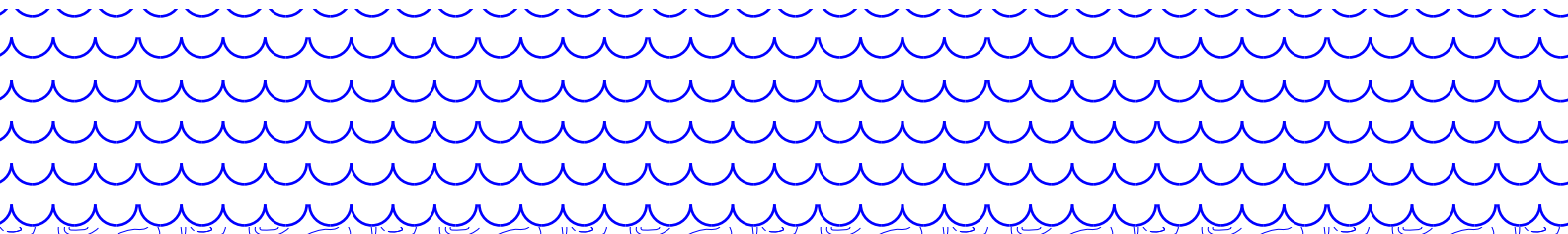
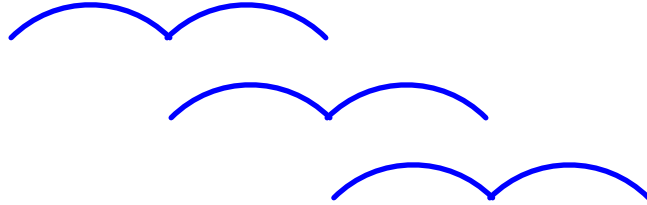
before complete obfuscation, a tiny sparkle, like a firefly, escaped from his forehead and flew briskly towards the ceiling. It poked through the wet and decaying roof of the orphanage, pouring out in the cold, autumnal air.

He was flying! Exactly as he had wished for. As if he was a frolicsome turtledove, away from his nest and his parents, seeking a shooting star. He could feel his wings fluttering and his eyes burning from a sudden draft that hit his body. He also felt tiny raindrops on his feathers and looked up, only to see that he was flying beneath an army of clouds, ready to attack. He was not afraid. As if he knew the exact route he had to follow. He flapped his wings against the impregnable wall of clouds and had the weird feeling that he was touching a fluffy pillow. As if he was still on his bed sleeping.

When the clouds disappeared, his eyes could not believe the magnificence and the splendour of what they were just witnessing. The town, huddled like a snake on the hill, was waving at him. Hundreds of houses hugging one another, like the colourful tiles of a mosaic, lay underneath. The bright green of trees and plants, the deep red of farms and cottages and the black chimneys of a roaring factory were in complete harmony. The silhouettes of people, who were working in the fields, appeared like an army of ants. He flew towards the rangy steeple, hearing the joyous sounds of bells ringing. He passed vividly over a bakery and felt the enticing smell of baked bread through his nostrils. These images strongly reminded him of something. Old memories buried deep into his mind started washing up from the stormy sea of his thoughts, hitting him like a tsunami. No doubt, he was in his old neighbourhood, scattered with mottled houses.

Looking around, he noticed that a flock of pigeons was making circles above him. One of them deviated from the rest and flapped towards him. When their glances met, the pigeon told him; "Follow me. Someone is waiting for you". Confused, he asked: "What do you mean?" But the pigeon gave no reply. Instead, it started flying at a swift pace across the sky. He followed, curious to learn what the pigeon was referring to. He fluttered his feathers hopelessly, as the pigeon was flying really fast and he could not keep up. However, an inner power overwhelmed him. He gathered momentum and followed the bird desperately.

After a long flight, the pigeon sat on a wooden ledge, next to an open window and kept pecking some scattered seeds. The boy-turtledove landed on the windowsill and looked inside the house. There was a girl reading, with a lily on her flaxen hair. He looked at her pale face and instantly recognised his sister, Joanne. The girl stood up and walked towards the window. "Oh, a turtledove," she cried, and her hand petted his fuzzy feathers. Then, a voice filled the house, the voice of the woman with clumps of blonde and wheaten hair, the voice of his mother. "Who are you talking to, darling? Is your father back?" No, it is only a boy, of merely eleven years of age and absolutely certain that, as soon as he opens his eyes, nothing will be the same again...

ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

www.arsakeio.gr

ΑΡΣΑΚΕΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

arsakeiogt.wordpress.com

twitter.com/arsgymth

